



## Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev bir sıra qanun və fərman imzalayıb

2-3-4-5

## İri un və çörək istehsalçıları birgə məlumat yayıblar

Dünya bazarlarında müşahidə olunan bu vəziyyət və ixracın məhdudlaşması ilə əlaqədar ölkəyə taxıl və un idxal edən sahibkarlıq subyektləri ciddi qiymət təzyiqləri ilə üzləşiblər. Cari ilin iyul ayında ölkəyə ərzaqlıq buğdanın orta idxal qiyməti 402,46 dollar təşkil edib ki, bu da 2021-ci ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 67 faiz (orta idxal qiyməti 241 dollar), dekabr ayı ilə müqayisədə isə 18,4 faiz (orta idxal qiyməti 339,89 ABŞ dolları) yüksəkdir.

Un istehsalçıları çörək və un məmulatlarının qiymətini 2022-ci ilin taxılın biçin-tədriş dövründəki göstərilən səviyyədən yuxarı qalxmaması üçün bütün səylərini səfərbər ediblər və ötən dövr ərzində ərzaqlıq buğdanın qiymətində artımlar baş versə də, unun qiymətində artım olmayıb. Bununla belə, dünya bazarında, həmçinin əsas idxal bazarlarında taxılın qiymət dinamikasında artımın davam etməsi qiymətlərin yenidən uyğunlaşdırılmasını zəruri edir.

9

## Azərbaycanın turizm ölkəsinə çevrilməsi üçün böyük şansları var

Pandemiyanın dünya iqtisadiyyatına vurduğu trilyonlar aşan ziyan yəqin ki, hamıya məlumdur. Ümumdünya Turizm Təşkilatının (UNWTO) məlumatına görə, dünya üzrə koronavirus böhranının ilk ilində bir ölkədən digərinə bir gecəlik ziyarətə gələnlərin sayı 73 faiz azalmışdır. 2021-ci ildə vəziyyət tədricən bərpa olunmağa başladı. Dünya turizmi 2021-ci ildə 2020-ci ilə nisbətən 4 faiz artsa da, 2021-ci ildə turistlərin sayı 2019-cu ilə nisbətən 72 faiz az

olmuşdur. Keçən il turist qəbul edən ölkələrin sırasında Karib hövzəsinə daxil olan ölkələrin beynəlxalq turizm göstəriciləri 2020-ci ilə müqayisədə 63 faiz qalxmışdır. Turistlər üçün 2020-ci ildə Cənubi Aralıq dənizi oraziləri (57 faiz) və Mərkəzi Amerika (54 faiz) dəbə minməkdədir. Şimali Amerikaya turist axını 17 faiz, Mərkəzi və Şərqi Avropaya isə 18 faiz artmışdır.

9

## Koronavirus son bir həftədə dünyada 15 min insanı həyatdan köçürüb

ÜST-ün baş direktoru Tedros Gebreyesus: "Hamımız bu virusdan və pandemiyadan bezmişik. Amma virus bizdən bezmir"

Mütəxəssislər deyirlər ki, öldürülən nəticələr tez-tez dəyişdiyindən virusun necə mutasiya etdiyini anlamaq qəlizləşir. Şimal yarımkürəsində soyuq hava şəraitinin yaxınlaşması və insanların qapalı yerlərdə daha çox vaxt keçirməsi ilə əlaqədar qarşılıqlı aylarda intensiv yoluxmaların və xəstəxanaya müraciət edənlərin sayında kəskin artımların müşahidə ediləcəyi gözlənilir. Hazırda ən güclü müdafiə üsulu peyvəndlənmədir. Xüsusilə gücləndirici doza olaraq hazırlanan yeni "Omikron" qarşı vaxsınların daha effektiv təsir göstərəcəyi bildirilir.

10



## Hədəf qüdrətli dövlət, yüksək rifah cəmiyyəti yaratmaqdır

İlham Əliyevin yeni inkişaf strategiyası bu məqsədlərin reallaşması üçün mühüm yol xəritəsidir

Son illərdə Azərbaycanda uğurla həyata keçirilən sosial-iqtisadi islahatlar milli iqtisadiyyatın davamlı inkişafını, onun maliyyə dayanıqlığının güclənməsini və sürətlə müasirləşməsinə təmin edib. Dünya qlobal iqtisadi böhranla üzləşdiyi zamanda Azərbaycanın əksər sahələrdə əldə etdiyi uğurlar iqtisadi müstəqilliyin yaratdığı reallıqdır. Məhz dövlətin iqtisadi imkanlarının artması ilə bir çox sosial problemlər ardıcıl şəkildə həll olunur, insan kapitalının davamlı inkişafı təmin edilir.

Əlbəttə ki, bu uğurlar Prezident İlham Əliyevə həyata keçirdiyi mütərəqqi islahatların nəticəsində reallaşır. Dünyada ən islahatçı Prezident statusu alan İlham Əliyevin hər zaman qarşılıqlı illər üçün müəyyənləşdirdiyi inkişaf prioritetləri xalqın sosial rifahının yaxşılaşdırılması ilə yanaşı, Azərbaycanın istənilən böhrandan az itki ilə çıxmasını təmin edib. Prezidentin təsdiq etdiyi "2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası" da qarşılıqlı onillik üçün hərtərəfli yüksəlişin təminatçısı hesab olunur.

5



## İslamiada ZƏFƏRİ

Azərbaycan idman ölkəsi olduğunu bir daha təsdiqlədi

6

## "Tezliklə Laçına qayıdacağıq"

Doğma yurdlarına dönəcək vətəndaşlarla görüşlər keçirilir, ailələrin sayı dəqiqləşdirilir

"Biz Laçına, Zabuxa, Susa qayıtmalıyıq. Mən "Dövlətqəçqınkom"a göstəriş verdim. Laçın şəhərinin, Sus, Zabux kəndlərinin camaatı ilə əlaqə saxlasınlar və biz onları yaxın zamanlarda öz doğma yerlərinə qaytaracağıq".

İsmayılı rayonuna səfəri zamanı Azərbaycan televiziyasına müsahibəsində bu fikirləri səsləndirən Prezident İlham Əliyev bir daha Ermənistanla xəbərdarlıq edərək adıçkilən şəhər və kəndlərimizdə qeyri-qanuni məskunlaşmış ermənilərə avqustun sonuna kimi vaxt verildiyini də bəyan etdi.

Dövlət başçısı bildirdi ki, bu proses avqustun 5-də reallaşmalı idi. Lakin Qarabağda yaşayan ermənilərin onlara vaxt verilməsi ilə bağlı xahişindən sonra müddət bir qədər uzadıldı: "Onlar bizə müraciət etdilər, xahiş etdilər. Dəfələrlə xahiş etmişdilər ki, onlara avqustun sonuna vaxt verilsin. Biz də buna razı olduq. Çünki indi avqustun 5-i olmasın, 25-i olsun, sentyabrın 1-i olsun, böyük fərq etmir".

Göründüyü kimi, hər zaman olduğu kimi İlham Əliyev yəqin də humanist addım ataraq ermənilərin müraciəti əsasında vaxtı avqustun sonuna kimi uzadıb. Amma Ermənistan unutmamalıdır ki, bu müddətdə həmin ərazilər tamamilə boşaldılmışdır. Bunun başqa yolu yoxdur.

7

## Dünyanı heyran edən azərbaycanlı maestro

Musiqi sirdir, sehdird... Musiqi Tanrının yaratdığı ecazkar bir dünyadır. O, səhnəyə çıxanda özünü sanki belə bir möcüzəvi dünyanın sahibi kimi hiss edir.

Hamı onun ölündəki "sehrli" çubuğa baxırdı. Əlinin bir işarəsi ilə "hakimi olduğu" dünyanı dilə gətirib, insanların ruhuna, qəlbina yol salmağı, tamaşaçıların, dinləyicilərinin "ovsınlamağı" bacarırdı. Tanrı ona sərbəhsiz istedad, gözəl qamət vermişdi. Şan, şöhrət də ki, öz yerində.

Söhbət maestro Niyazi Zülfiqar oğlu Tağızadədən (Hacıbəyovdan) gedir.

Əslən şuşalı olan, məşhur Hacıbəyovlar nəslinin sonuncu mögikamı Niyazi Tağızadə 1912-ci il avqustun 20-də Tiflis şəhərində ziyalı ailəsində doğulub.

10

## Rəsmi İrəvan təşviş içindədir

Qarabağ ermənilərinin Azərbaycan vətəndaşı olmaq istəyini Ermənistan faciə kimi qarşılayır

Prezident İlham Əliyevin son müsahibəsində Ermənistanla bağlı səsləndirdiyi fikirlər İrəvanda günün əsas mövzusu olub. Dövlət başçısının verdiyi açıq mesajların sosial şəbəkələrdə, mediada müzakirəyə çıxarılması məğlub ölkədə ictimai qaşqınlığın xaosa çevrildiyini göstərir.

Ermənilər bütün bunları artıq ciddi faciə kimi qəbul edirlər. Erməni siyasi ekspert Suren Markaryan bildirib ki, Azərbaycan Zəngəzir

dəhlizinin açılması və Rusiya sülhməramlılarının müvəqqəti yerləşdirildiyi ərazilərdəki qanunsuz erməni dəstələrinin tərki-silah edilməsinə tələb edir. Onun fikrincə, Azərbaycan istədiyini nail olmaq üçün Ermənistanla necə təzyiqliq edəcəyini bilir: "Laçın, Zabux və Sus boşaldılacaq və Azərbaycana təhvil verilməyə hazır olacaq. Rəsmi Bakı tələb edir ki, yeni dəhliz Azərbaycanı Naxçıvanla birləşdirən dəhlizlə eyni statusa malik olmalıdır.

10

## Yüz illərin gizlinləri aşkarlandı

Tədqiqatçılar deyirlər ki, qəbirlərdən birinin kitabəsində ərəb əlifbası ilə "Şeyx Cəlil min övladı Sultan Bəyazid", onun yanındakı digər qəbir başında isə "Allahvermiş Şeyx oğlu Cəlil" sözləri yazılıb. Birinci qəbir 1819-cu, ikinci qəbir isə 1809-cu ilə aiddir. Bu o deməkdir ki, Allahvermiş oğul atası Şeyx Cəlildən 10 il tez dünyasını dəyişib. Burada elmi cəhətdən ən çox diqqətçəkən məqam Şeyx Cəlilin Pir Ömər Avaxlı ilə əlaqəsi məsələsidir. Yusif Müşkirinin yazdığına görə, Pir Ömər Avaxlının dörd xələfəsindən biri Bəyazid, digəri isə "Əxi Mirim" kimi tanınan Molla Əli Məlhəmi Şarvani olub.

8



## Keçid də bir körpüdür...

9





N.M.Ağayevin Azərbaycan Respublikasının Almaniya Federativ Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri təyin edilməsi haqqında

#### Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:  
Nəsimi Məhəmmədli oğlu Ağayev Azərbaycan Respublikasının Almaniya Federativ Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri təyin edilsin.

*İlham ƏLİYEV,*  
*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

*Bakı şəhəri, 19 avqust 2022-ci il*

R.M.Həsənovun Azərbaycan Respublikasının Koreya Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri təyin edilməsi haqqında

#### Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:  
Ramin Müzəffər oğlu Həsənov Azərbaycan Respublikasının Koreya Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri təyin edilsin.

*İlham ƏLİYEV,*  
*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

*Bakı şəhəri, 19 avqust 2022-ci il*

N.M.Ağayevin Amerika Birləşmiş Ştatlarının Los-Anceles şəhərində Azərbaycan Respublikasının baş konsulu vəzifəsindən geri çağırılması haqqında

#### Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:  
Nəsimi Məhəmmədli oğlu Ağayev Amerika Birləşmiş Ştatlarının Los-Anceles şəhərində Azərbaycan Respublikasının baş konsulu vəzifəsindən geri çağırılısın.

*İlham ƏLİYEV,*  
*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

*Bakı şəhəri, 19 avqust 2022-ci il*

E.P.Poluxovun Azərbaycan Respublikasının Karib Hövzəsi Ölkələri Birliyi yanında səlahiyyətli nümayəndəsi vəzifəsindən geri çağırılması haqqında

#### Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:  
Elxan Polux oğlu Poluxov Azərbaycan Respublikasının Karib Hövzəsi Ölkələri Birliyi yanında səlahiyyətli nümayəndəsi vəzifəsindən geri çağırılısın.

*İlham ƏLİYEV,*  
*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

*Bakı şəhəri, 19 avqust 2022-ci il*

Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında

### Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin 1 hissəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 8 (I kitab), maddə 583; 2001, № 7, maddə 454, № 9, maddə 576, № 12, maddə 734; 2002, № 5, maddə 249, № 12, maddə 707; 2003, № 8, maddə 425, № 12 (I kitab), maddə 671; 2004, № 1, maddə 1, № 11, maddə 887, № 12, maddə 980; 2005, № 2, maddə 61, № 8, maddə 688, № 12, maddə 1081; 2006, № 12, maddələr 1005, 1026; 2007, № 1, maddə 4, № 6, maddə 597, № 8, maddə 745, № 11, maddə 1053, № 12, maddə 1192; 2008, № 7, maddə 602, № 11, maddə 960; 2009, № 7, maddə 506; 2011, № 1, maddə 14, № 7, maddələr 588, 603, № 12, maddə 1115; 2012, № 6, maddələr 500, 513, № 7, maddə 652, № 9, maddə 841, № 12, maddə 1226; 2013, № 2, maddə 91, № 4, maddə 366, № 11, maddə 1278, № 12,

maddələr 1483, 1486, 1495; 2014, № 2, maddələr 94, 98, № 6, maddə 608, № 7, maddə 770, № 8, maddə 957, № 10, maddə 1158, № 12, maddə 1525; 2015, № 1, maddə 11, № 12, maddə 1433; 2016, № 2 (I kitab), maddə 207, № 3, maddələr 396, 402, № 5, maddə 848, № 6, maddələr 973, 974, 1015, № 7, maddə 1245, № 10, maddə 1603, № 11, maddələr 1752, 1792, 1793, № 12, maddələr 2001, 2037, 2046; 2017, № 2, maddə 146, № 5, maddələr 695, 723, 737, № 6, maddə 1055, № 7, maddə 1304, № 8, maddə 1509, № 12 (I kitab), maddələr 2219, 2251, 2270; 2018, № 2, maddə 149, № 5, maddə 863, № 6, maddə 1193, № 7 (I kitab), maddələr 1414, 1427, № 10, maddə 1962, № 11, maddələr 2186, 2210, № 12 (I kitab), maddələr 2498, 2509; 2019, № 1, maddə 30, № 4, maddə 590, № 5, maddələr 796, 801, 804, 812, 814, № 8, maddələr 1364, 1373, 1378, № 12, maddə 1894; 2020, № 5, maddə 522, № 6, maddələr 668, 678, № 7, maddə 832, № 8, maddə 1013, № 11, maddələr 1328, 1334, № 12 (I kitab), maddələr 1439, 1441, 1454, 1455;

2021, № 3, maddə 211, № 6 (I kitab), maddələr 541, 551, 555, № 7, maddələr 698, 711, № 8, maddə 894, № 10, maddələr 1090, 1092, № 12, maddələr 1305, 1337; 2022, № 1, maddələr 6, 7, 17; Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 13 may tarixli 534-VIQD nömrəli Qanunu) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

- 164.1.57-ci maddənin sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz olunsun və aşağıdakı məzmununda 164.1.58-ci maddə əlavə edilsin:
 

"164.1.58. özəl baytarlıq xidmətlərinin göstərilməsi."
- 220.10-cu maddənin cədvəl hissəsinə aşağıdakı məzmununda doqquzuncu sətir əlavə edilsin:

Fərdi baytarlıq xidməti praktikası ilə məşğul olan fiziki şəxslər	20
---	----

*İlham ƏLİYEV,*  
*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

*Bakı şəhəri, 8 iyul 2022-ci il*

"Mikro və kiçik sahibkarlıq subyektlərinin istehsal etdikləri məhsulların ticarət şəbəkələrində satışının genişləndirilməsinə dəstək Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 1 dekabr tarixli 1482 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə

#### Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Yol hərəkəti haqqında", "Prokurorluq haqqında", "Vəkillər və vəkillik fəaliyyəti haqqında", "Notariat haqqında", "Yetkinlik yaşına çatmayanların baxımsızlığının və hüquq pozuntularının profilaktikası haqqında", "Informasiya ödə etmək haqqında", "Biometrik informasiya haqqında", "Fərdi məlumatlar haqqında", "Fəvqəladə hallar orqanlarında xidmətkeçmə haqqında" və

"Uşaqların zərərli informasiyadan qorunması haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 8 iyul tarixli 584-VIQD nömrəli Qanununun icrası ilə əlaqədar **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 1 dekabr tarixli 1482 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021, № 12, maddə 1347) ilə təsdiq edilmiş "Mikro və kiçik sahib-

karlıq subyektlərinin istehsal etdikləri məhsulların ticarət şəbəkələrində satışının genişləndirilməsinə dəstək Qaydası"nın 1.4.3-cü yarımbəndində "əllilər" sözü "əllilliyə olan şəxslərin" sözləri ilə əvəz edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham ƏLİYEV,*  
*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

*Bakı şəhəri, 19 avqust 2022-ci il*

R.İ.Novruzun Azərbaycan Respublikasının Braziliya Federativ Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri təyin edilməsi haqqında

#### Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:  
Rəşad İntiqam oğlu Novruz Azərbaycan Respublikasının Braziliya Federativ Respubli-

kasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri təyin edilsin.

*İlham ƏLİYEV,*  
*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

*Bakı şəhəri, 19 avqust 2022-ci il*

R.N.Rzayevin Azərbaycan Respublikasının Kuba Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri təyin edilməsi haqqında

#### Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:  
Ruslan Novruz oğlu Rzayev Azərbaycan Respublikasının Kuba Respublikasında fəvqəladə və

səlahiyyətli səfiri təyin edilsin.

*İlham ƏLİYEV,*  
*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

*Bakı şəhəri, 19 avqust 2022-ci il*

Y.T.Əliyevin Azərbaycan Respublikasının Kuba Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri vəzifəsindən geri çağırılması haqqında

#### Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:  
Yaşar Teymur oğlu Əliyev Azərbaycan Respublikasının Kuba Respublikasında fəvqəladə və

səlahiyyətli səfiri vəzifəsindən geri çağırılısın.

*İlham ƏLİYEV,*  
*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

*Bakı şəhəri, 19 avqust 2022-ci il*

E.C.Qəhrəmanın Azərbaycan Respublikasının Küveyt Dövlətində fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri vəzifəsindən geri çağırılması haqqında

#### Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:  
Elxan Cahangir oğlu Qəhrəman Azərbaycan Respublikasının Küveyt Dövlətində fəvqəladə və

səlahiyyətli səfiri vəzifəsindən geri çağırılısın.

*İlham ƏLİYEV,*  
*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

*Bakı şəhəri, 19 avqust 2022-ci il*

R.M.Həsənovun Azərbaycan Respublikasının Almaniya Federativ Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri vəzifəsindən geri çağırılması haqqında

#### Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:  
Ramin Müzəffər oğlu Həsənov Azərbaycan Respublikasının Almaniya Federativ Respublika-

sında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri vəzifəsindən geri çağırılısın.

*İlham ƏLİYEV,*  
*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

*Bakı şəhəri, 19 avqust 2022-ci il*

"Daşınar əmlakın yüklülüyü haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

#### Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin 1 hissəsinin 1-ci və 16-cı bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

"Daşınar əmlakın yüklülüyü haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 5, maddə 753; 2018, № 12 (I kitab), maddə 2519; 2019, № 1, maddə 25, № 8, maddə 1382; 2020, № 4, maddə 392) 4.2.3-cü maddəsinin "14-cü" sözləri "9-1.1-ci" sözləri ilə, "sığortası sahəsində idarəetməni həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanı" sözləri "sığorta haqlarının hesab-

lanmasına və ödənilməsinə nəzarət üzrə fəaliyyəti həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum)" sözləri ilə, "həmin orqanın" sözləri "müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum)" sözləri ilə əvəz edilsin və həmin maddədə "boreların" sözlərindən sonra ", məcburi dövlət sosial sığorta haqqının vaxtında ödənilməsinə görə faizlərin" sözləri əlavə edilsin.

*İlham ƏLİYEV,*  
*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

*Bakı şəhəri, 8 iyul 2022-ci il*

"Daşınar əmlakın yüklülüyü haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 8 iyul tarixli

588-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Daşınar əmlakın yüklülüyü haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il 2 may tarixli 667-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 24 may tarixli

1420 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında

#### Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Daşınar əmlakın yüklülüyü haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 8 iyul tarixli 588-VIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Müəyyən edilsin ki:  
1.1. "Daşınar əmlakın yüklülüyü haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 4.2.3-cü maddəsinin hər iki halda nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;

1.2. həmin Qanunun 4.2.3-cü maddəsinin birinci halda "orqan (qurum)" dedikdə yarımda Dövlət Vergi Xidməti qismində Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi nəzərdə tutulur; 1.3. həmin Qanunun 4.2.3-cü maddəsinin ikinci halda "orqan (qurum)" dedikdə tabeliyindəki Dövlət Sosial Müdafiə Fondu qismində Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi nəzərdə tutulur.

2. "Daşınar əmlakın yüklülüyü haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il 2 may tarixli 667-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 24 may tarixli 1420 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 5, maddə 824; 2020, № 9, maddə 1140) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. 2.1-ci bəndə "Qanununun" sözlərindən sonra "4.2.3-cü (hər iki halda)," sözləri əlavə olunsun və həmin bənddə "müvafiq icra hakimiyyəti orqanı" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti nəzərdə tutulur" sözləri "nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2. 2.2-ci bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin: "2.2. həmin Qanunun 4.2.3-cü maddəsinin birinci halda "orqan (qurum)" dedikdə yarımda Dövlət Vergi Xidməti qismində Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi nəzərdə tutulur;";

2.3. aşağıdakı məzmununda 2.2-1-ci bənd əlavə edilsin:

"2.2-1. həmin Qanunun 4.2.3-cü maddəsinin ikinci halda "orqan (qurum)" dedikdə tabeliyindəki Dövlət Sosial Müdafiə Fondu qismində Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi nəzərdə tutulur;";

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti "Daşınar əmlakın yüklülüyü haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 8 iyul tarixli 588-VIQD nömrəli Qanunundan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham ƏLİYEV,*  
*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

*Bakı şəhəri, 19 avqust 2022-ci il*





Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosessual Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının Cəzaların İcrası Məcəlləsində və Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 1-ci, 6-cı, 12-ci, 14-cü və 17-ci bəndlərini rəhbər tutaraq qərara alır:

Maddə 1. Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 4 (I kitab), maddə 250, № 5, maddə 323; 2002, № 12, maddə 709; 2003, № 8, maddə 420; 2004, № 3, maddə 123, № 5, maddə 318, № 6, maddə 415, № 10, maddə 761, № 11, maddə 901; 2005, № 2, maddə 61, № 6, maddə 466, № 8, maddələr 684, 692, 693, № 11, maddə 996, № 12, maddə 1085; 2006, № 2, maddə 68, № 3, maddə 225, № 5, maddə 387, № 6, maddə 478, № 8, maddə 657, № 12, maddə 1005; 2007, № 2, maddə 80, № 6, maddə 560, № 8, maddə 745, № 10, maddə 937, № 11, maddə 1053, № 12, maddələr 1215, 1219; 2008, № 3, maddə 145, № 6, maddə 456, № 7, maddə 602, № 12, maddə 1049; 2009, № 2, maddə 47, № 5, maddə 295, № 6, maddə 404, № 7, maddə 517; 2010, № 2, maddə 75, № 3, maddə 171, № 4, maddələr 265, 266, 276; 2011, № 2, maddə 71, № 7, maddə 586, № 8, maddə 750, № 12, maddələr 1073, 1102; 2012, № 1, maddə 5, № 5, maddə 403, № 6, maddə 498; 2013, № 1, maddə 15, № 6, maddə 620, № 11, maddə 1280, № 12, maddələr 1469, 1478; 2012, № 2, maddə 96, № 7, maddə 768; 2015, № 3, maddə 254, № 5, maddə 514, № 7, maddə 814, № 10, maddə 1093; 2016, № 1, maddə 26, № 2 (I kitab), maddələr 186, 204, № 3, maddə 401, № 4, maddələr 640, 646, № 6, maddə 1005, № 7, maddə 1248, № 12, maddələr 1998, 2018; 2017, № 2, maddələr 151, 153, № 4, maddə 524, № 5, maddələr 703, 735, № 6, maddə 1035, № 11, maddə 1953, № 12 (I kitab), maddələr 2210, 2234, 2239; 2018, № 2, maddə 142, № 4, maddə 650, № 5, maddələr 845, 851, № 11, maddə 2212, № 12 (I kitab), maddələr 2467, 2518, 2526, 2533; 2019, № 1, maddələr 23, 50, № 5, maddələr 806, 812, 814, № 6, maddələr 994, 996, № 7, maddə 1202, № 8, maddə 1369, № 11, maddə 1681, № 12, maddə 1908; 2020, № 5, maddə 515, № 7, maddələr 822, 832, 839, 843, № 12 (I kitab), maddələr 1423, 1435; 2021, № 1, maddə 8, № 4, maddə 307, № 6 (I kitab), maddələr 556, 558, № 7, maddə 711, № 11, maddə 1206, № 12, maddə 1335; Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 5 may tarixli 525-VIQD nömrəli Qanunu) aşağıdakı dəyişikliklər edilmiş:

- 1.1. 331.4-cü maddənin birinci cümləsində "bədən qüsurları" sözləri "fiziki çətinlik" sözləri ilə əvəz edilmiş;
1.2. 1183-cü maddə üzrə:
1.2.1. adında "lal-kar və kor" sözləri "Nitq-əşitmə və görmə qabiliyyəti tam məhdu olan" sözləri ilə əvəz edilmiş;
1.2.2. 1183.1-ci maddədə "lal-kardırsa və ya lal-kar" sözləri "nitq-əşitmə qabiliyyəti tam məhdu olan şəxsdir və ya nitq-əşitmə qabiliyyəti tam məhdu" sözləri ilə əvəz edilmiş;
1.2.3. 1183.2-ci maddədə "Kor" sözü "Görmə qabiliyyəti tam məhdu" sözləri ilə əvəz edilmiş;
1.2.4. 1183.3-cü maddədə "lal-kar-kordursa və ya lal-kar-kor" sözləri "nitq-əşitmə-görmə qabiliyyəti tam məhdu olan şəxsdir və ya nitq-əşitmə-görmə qabiliyyəti tam məhdu" sözləri ilə əvəz edilmiş.

Maddə 2. Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosessual Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 1, maddə 17, № 5, maddə 323; 2002, № 5, maddə 236; 2003, № 1, maddələr 23, 24, № 6, maddə 279; 2004, № 7, maddə 505, № 8, maddə 598, № 10, maddə 761; 2005, № 4, maddələr 277, 278; 2006, № 2, maddə 64, № 12, maddə 1006; 2007, № 1, maddələr 3, 4, № 2, maddə 68, № 5, maddə 439, № 6, maddə 560, № 7, maddə 712, № 8, maddə 756; 2008, № 6, maddə 462, № 7, maddə 602, № 12, maddə 1046; 2009, № 6, maddə 402; 2010, № 2, maddə 75, № 4, maddə 276; 2011, № 6, maddələr 471, 476, № 7, maddələr 583, 619, № 12, maddələr 1096, 1105; 2012, № 5, maddə 411, № 6, maddə 511; 2013, № 5, maddə 472, № 6, maddə 625, № 11, maddələr 1266, 1307; 2015, № 6, maddə 677, № 12, maddə 1435; 2016, № 5, maddə 836, № 6, maddə 1016, № 11, maddələr 1761, 1763, № 12, maddə 2047; 2017, № 2, maddə 155, № 4, maddə 523, № 5, maddələr 706, 750, № 11, maddələr 1935, 1975; 2018, № 5, maddə 879, № 8, maddə 1672, № 11, maddələr 2209, 2225, № 12 (I kitab), maddələr 2524, 2534; 2019, № 1, maddə 23, № 5, maddələr 792, 812, № 7, maddə 1197, № 12, maddələr 1897, 1907; 2020, № 7, maddə 832, № 11, maddə 1333; 2021, № 4, maddə 309, № 7, maddələr 711, 713, № 8, maddə 894, № 12, maddə 1346; Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 5 may tarixli 525-VIQD nömrəli Qanunu) aşağıdakı dəyişikliklər edilmiş:

- 2.1. 36.6-cü maddədə "Şikəstetmə və ya səhhəti sair şəkildə zədələmə" sözləri "Xəsarət yetirmə və ya sağlamlığın başqa şəkildə pozulması" sözləri ilə əvəz edilmiş;
2.2. 104.4.1-ci maddədə "qüsurları" sözü "pozuntuları" sözü ilə əvəz edilmiş;
2.3. 148.1-ci maddədə "şikəstetmə və ya səhhəti zədələmə" sözləri "xəsarət yetirmə və ya sağlamlığın başqa şəkildə pozma" sözləri ilə əvəz edilmiş;
2.4. 317.2-ci maddədə "qüsurlarına" sözü "pozuntularına" sözü ilə əvəz edilmiş;
2.5. 318.2-ci maddədə "qüsurları" sözü "pozuntularını" sözü ilə əvəz edilmiş;
2.6. 319-cü maddənin birinci cümləsində "qüsuru" sözü "pozuntusu" sözü ilə əvəz edilmiş.

Maddə 3. Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 3 (I kitab), maddə 126; 2002, №12, maddə 702; 2004, № 7, maddə 505; 2006, № 2, maddə 66, № 11, maddə 923, № 12, maddələr 1005, 1006; 2007, № 1, maddə 4, № 8, maddə 745, № 11, maddə 1053, № 12, maddə 1218; 2008, № 7, maddə 602; 2010, № 2, maddə 70, № 3, maddə 171, № 5, maddə 380, № 7, maddə 578; 2011, № 7, maddələr 585, 620, № 12, maddə 1110; 2014, № 12, maddə 1515; 2019, № 2, maddə 185, № 2, maddə 372, № 8, maddə 800, № 12, maddə 1906; 2020, № 7, maddə 832, № 12 (I kitab), maddə 1424; 2021, № 4, maddə 308, № 6 (I kitab), maddə 541, № 7, maddə 711, № 8, maddə 894; 2022, № 1, maddə 11; Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 5 may tarixli 525-VIQD nömrəli Qanunu) aşağıdakı dəyişikliklər edilmiş:

- 3.1. 12.0.4-cü maddədə "kəməgillik" sözü "əqli gerilik" sözləri ilə əvəz edilmiş;
3.2. 32.2.1-ci maddədə "şikəstlik" sözü "xəsarət" sözləri ilə əvəz edilmiş;
3.3. 81.1-ci maddədə "şikəst olan" sözləri "əlilliyi müəyyən edilmis" sözləri ilə əvəz edilmiş;
3.4. 83.1-ci maddədə "şikəst olduqda" sözləri "əlilliyi müəyyən edildikdə" sözləri ilə əvəz edilmiş;
3.5. 182.1-ci maddədə "kəməgillik" sözü "əqli gerilik" sözləri ilə əvəz edilmiş.

Maddə 4. Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 4 (II kitab), maddə 251, № 5, maddə 323, № 12, maddə 835; 2001, № 1, maddə 24, № 7, maddə 455; 2002, № 1, maddə 9, № 5, maddələr 236, 248, 258, № 6, maddə 326, № 8, maddə 465; 2003, № 6, maddələr 276, 279, № 8, maddələr 424, 425, № 12 (I kitab), maddə 676; 2004, № 1, maddə 10, № 4, maddə 200, № 5, maddə 321, № 8, maddə 598, № 10, maddə 762, № 11, maddə 900; 2005, № 1, maddə 3, № 6, maddə 462, № 7, maddə 575, № 10, maddə 904, № 11, maddə 994; 2006, № 2, maddələr 71, 72, 75, № 5, maddə 390, № 12, maddələr 1008, 1020, 1028; 2007, № 2, maddə 68, № 5, maddə 398, № 6, maddələr 560, 562, 579, № 8, maddə 757, № 10, maddələr 937, 941, № 11, maddələr 1049, 1080, 1090, № 12, maddə 1221; 2008, № 6, maddələr 454, 461, № 7, maddə 602, № 10, maddə 884, № 12, maddələr 1047, 1049; 2009, № 5, maddə 315, № 7, maddə 517, № 12, maddə 953; 2010, № 2, maddə 70, № 3, maddələr 171, 178, № 4, maddələr 275, 276, № 7, maddə 591; 2011, № 4, maddə 253, № 6, maddə 472, № 7, maddələr 587, 601, 621, № 11, maddə 980, № 12, maddə 1093; 2012, № 2, maddə 45, № 3, maddələr 193, 196, № 7, maddələr 666, 669, 673, № 11, maddə 1068, № 12, maddə 1223; 2013, № 1, maddə 14, № 2, maddə 102, № 4 maddə 364, № 5, maddələr 459, 479, 481, № 6, maddələr 594, 600, № 11, maddələr 1264, 1286, 1312, № 12, maddə 1492; 2014, № 2,

maddələr 89, 95, № 4, maddə 327, № 6, maddələr 618, 622; 2015, № 4, maddələr 339, 359, 368, № 5, maddələr 504, 508, 510, № 6, maddələr 678, 690, 692, № 11, maddələr 1253, 1268, 1289, 1298, № 12, maddələr 1437, 1445; 2016, № 4, maddələr 634, 636, 638, 653, № 5, maddə 845, № 6, maddələr 993, 1001, № 12, maddələr 1983, 1999, 2008, 2019, 2038, 2048; 2017, № 2, maddə 161, № 3, maddə 330, № 5, maddələr 694, 697, 700, 702, 733, № 7, maddələr 1268, 1271, 1293, № 11, maddələr 1968, 1978, № 12 (I kitab), maddə 2231; 2018, № 3, maddə 403, № 5, maddə 861, № 6, maddə 1154, № 7 (I kitab), maddə 1441, № 10, maddə 1972, № 11, maddə 2213, № 12 (I kitab), maddə 2472; 2019, № 4, maddə 586, № 7, maddə 1201, № 8, maddə 1367; 2020, № 3, maddə 223, № 5, maddə 518, № 7, maddə 832, № 8, maddə 1010, № 11, maddələr 1332, 1333; 2021, № 6 (I kitab), maddə 541, № 8, maddə 894, № 12, maddə 1336; Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 26 aprel tarixli 516-VIQD nömrəli və 519-VIQD nömrəli qanunları) aşağıdakı dəyişikliklər edilmiş:

- 4.1. 21.1-ci maddədə "kəməgillik" sözü "əqli gerilik" sözləri ilə əvəz edilmiş;
4.2. 243.2.1-ci maddədə "qüsurlardan" sözü "pozuntulardan" sözü ilə əvəz edilmiş.
Maddə 5. Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 8 (II kitab), maddə 585; 2001, № 7, maddə 455; 2002, № 1, maddə 9, № 5, maddə 233, № 8, maddə 463; 2003, № 6, maddə 276; 2004, № 5, maddə 321, № 7, maddə 505, № 8, maddə 598, № 10, maddə 761, № 11, maddə 890; 2005, № 1, maddə 4, № 4, maddə 278, № 6, maddə 462, № 8, maddə 686, № 10, maddə 874, № 12, maddə 1079; 2006, № 1, maddə 3, № 2, maddə 64, № 5, maddə 390, № 10, maddə 847, № 11, maddə 929, № 12, maddə 1032; 2007, № 2, maddələr 65, 68, № 6, maddə 560, № 7, maddə 712, № 8, maddə 756, № 11, maddə 1049, № 12, maddə 1221; 2008, № 6, maddə 462, № 7, maddələr 606, 607, № 12, maddələr 1045, 1049; 2009, № 5, maddə 315, № 7, maddə 517, № 12, maddə 966; 2010, № 3, maddələr 171, 173, 178, № 7, maddə 593, № 12, maddə 1058; 2011, № 6, maddə 480, № 7, maddələr 589, 599; 2012, № 7, maddə 674, № 11, maddə 1062, № 12, maddə 1215; 2013, № 2, maddə 77, № 6, maddələr 616, 626, № 7, maddə 786, № 11, maddə 1265, № 12, maddə 1493; 2014, № 2, maddələr 90, 102, № 4, maddələr 328, 344, № 6, maddə 600, № 11, maddələr 1354, 1362; 2015, № 4, maddə 342, № 5, maddə 511, № 11, maddələr 1270, 1288; 2016, № 2 (II kitab), maddə 218, № 10, maddə 1607, № 12, maddələr 2020, 2031, 2034, 2039; 2017, № 5, maddə 751, № 12 (I kitab), maddələr 2232, 2267; 2018, № 5, maddələr 877, 882, № 7 (I kitab), maddə 1421, № 11, maddə 2235, № 12 (I kitab), maddə 2515; 2019, № 7, maddələr 1198, 1200, № 12, maddə 1898; 2020, № 6, maddə 675, № 7, maddələr 832, 852, 856; 2021, № 6 (I kitab), maddə 541, № 7, maddə 711; Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 15 aprel tarixli 509-VIQD nömrəli və 26 aprel tarixli 518-VIQD nömrəli qanunları) aşağıdakı dəyişikliklər edilmiş:

- 5.1. 51.5-ci maddənin üçüncü cümləsində "qüsurlar" sözü "pozuntular" sözü ilə əvəz edilmiş;
5.2. 92.3.2-ci maddədə "məhdu" sözündən əvvəl "tam" sözü əlavə edilmiş, homin maddədə "qüsurlar" sözü "pozuntular" sözü ilə, "kəməgillik" sözü "əqli geriliyə" sözləri ilə, "qüsurları" sözü "pozuntulara" sözü ilə əvəz edilmiş;
5.3. 94.1-ci maddənin ikinci cümləsində "qüsurları" sözü "pozuntuları" sözü ilə əvəz edilmiş;
5.4. 95.2.1-ci maddədə "qüsurlarına" sözü "pozuntularına" sözü ilə əvəz edilmiş;
5.5. 100.3-cü maddənin birinci cümləsində, 140.0.2-ci və 140.0.3-cü maddələrdə "kəməgillik" sözü "əqli gerilik" sözləri ilə əvəz edilmiş;
5.6. 161.1.1.6-cü maddədə və 230.7-cü maddənin ikinci cümləsində "qüsurları" sözü "pozuntuları" sözü ilə əvəz edilmiş;
5.7. 509.4-cü maddənin birinci cümləsində "qüsurlardan" sözü "pozuntulardan" sözü ilə əvəz edilmiş.

Maddə 6. Azərbaycan Respublikası Cəzaların İcrası Məcəlləsinin (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 8 (III kitab), maddə 586, № 12, maddə 835; 2001, № 7, maddə 455; 2002, № 1, maddə 9, № 5, maddələr 237, 240, 244, № 8, maddə 463; 2004, № 6, maddə 399; 2005, № 4, maddə 278; 2006, № 11, maddə 929; 2007, № 8, maddə 756, № 11, maddə 1049, № 12, maddələr 1197, 1218; 2008, № 6, maddə 462, № 7, maddələr 602, 607; 2010, № 3, maddə 171, № 4, maddə 275, № 7, maddə 591; 2011, № 2, maddələr 70, 71, № 6, maddə 473, № 7, maddə 600, № 12, maddə 1107; 2012, № 5, maddə 406, № 11, maddələr 1056, 1063; 2013, № 8, maddə 889; 2015, № 10, maddə 1107, № 11, maddə 1271; 2016, № 6, maddələr 981, 1000; 2017, № 6, maddə 1058, № 12 (I kitab), maddə 2268; 2018, № 5, maddə 808, № 7 (I kitab), maddə 1422, № 10, maddələr 1971, 1978, № 11, maddə 2225; 2019, № 4, maddələr 570, 579, № 5, maddələr 796, 812, № 11, maddə 1068; 2020, № 7, maddə 832, № 8, maddə 1009; 2021, № 8, maddə 894) 10.2.12-ci maddəsində "qüsurlardan" sözü "pozuntulardan" sözü ilə əvəz edilmiş.

Maddə 7. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 2 (I kitab), maddə 202, № 3, maddələr 397, 403, 429, № 4, maddələr 631, 647, 654, № 5, maddələr 835, 846, № 6, maddələr 997, 1010, № 7, maddələr 1247, 1249, № 10, maddə 1608, № 11, maddələr 1769, 1774, 1781, 1783, 1786, 1788, № 12, maddələr 1984, 2000, 2009, 2024, 2049; 2017, № 1, maddə 21, № 2, maddələr 139, 147, 152, 162, № 3, maddələr 331, 344, № 5, maddələr 698, 701, 734, 749, 754, № 6, maddələr 1020, 1033, 1036, № 7, maddələr 1273, 1296, 1297, 1299, № 11, maddələr 1964, 1966, 1969, 1979, № 12 (I kitab), maddələr 2214, 2217, 2220, 2233, 2237, 2240, 2253, 2256, 2266; 2018, № 1, maddə 19, № 2, maddələr 160, 162, 163, № 3, maddələr 383, 401, 404, № 4, maddə 646, № 5, maddələr 857, 860, 862, 876, 883, № 6, maddələr 1153, 1188, № 7 (I kitab), maddələr 1435, 1437, 1438, № 10, maddə 1963, № 11, maddələr 2188, 2191, 2214, 2217, 2231, № 12 (I kitab), maddələr 2473, 2475, 2499, 2507, 2512, 2522; 2019, № 1, maddələr 4, 6, 15, 18, 23, 44, № 3, maddələr 374, 389, № 4, maddələr 579, 581, 587, 595, № 5, maddələr 791, 800, 803, 804, 813, № 6, maddələr 992, 998, 1007, № 7, maddə 1193, № 8, maddələr 1364, 1367, 1368, 1381, 1383, № 11, maddələr 1682, 1686, 1696, № 12, maddələr 1883, 1900; 2020, № 3, maddə 222, № 5, maddələr 505, 515, 519, № 6, maddələr 670, 672, 681, № 7, maddələr 838, 841, 846, 854, № 8, maddələr 1008, 1011, № 9, maddə 1138, № 11, maddələr 1332, 1333, 1336, № 12 (I kitab), maddələr 1432, 1440; 2021, № 4, maddə 306, № 5, maddə 428, № 6 (I kitab), maddələr 535, 541, 546, 560, № 7, maddələr 701, 705, 711, № 8, maddə 894, № 11, maddə 1208, № 12, maddələr 1306, 1334; 2022, № 1, maddə 2, № 2, maddə 89, №4, maddə 293; Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 26 aprel tarixli 517-VIQD nömrəli və 27 may tarixli 540-VIQD nömrəli qanunları) aşağıdakı dəyişikliklər edilmiş:

- 7.1. 15-ci maddədə "kəməgillik" sözü "əqli gerilik" sözləri ilə əvəz edilmiş;
7.2. 66.1-ci maddənin birinci cümləsində "lal, kar, kor" sözləri "nitq, eşitmə, görmə qabiliyyəti tam məhdu olan" sözləri ilə, "qüsurlarına" sözü "pozuntularına" sözü ilə əvəz edilmiş;
7.3. 68.0.1-ci maddədə "qüsurlarına" sözü "pozuntularına" sözü ilə əvəz edilmiş;
7.4. 342.1.8-ci maddədə "kor" sözü "görmə qabiliyyəti tam məhdu olan" sözləri ilə əvəz edilmiş.

İlham ƏLİYEV, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 8 iyul 2022-ci il

"Məhkəmələr və hakimler haqqında", "Əməliyyat-axtarış fəaliyyəti haqqında", "Sağlamlıq imkanları məhdu şəxslərin təhsili (xüsusi təhsil) haqqında", "Dövlət rüsumu haqqında", "Əmək pensiyaları haqqında", "Ədliyyə orqanlarında qulluq keçmə haqqında", "Bədən tərbiyəsi və idman haqqında", "Həbs yerlərində saxlanılan şəxslərin hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsi haqqında", "Dəniz limanları haqqında", "Məktəbəqədər təhsil haqqında", "Peşə təhsili haqqında" və Ümumi təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 1-ci, 10-cu, 15-ci, 16-cı, 17-ci və 19-cu bəndlərini rəhbər tutaraq qərara alır:

Maddə 1. "Məhkəmələr və hakimler haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1997, № 5, maddə 413; 1999, № 5, maddə 284, № 7, maddə 396, № 10, maddə 570; 2001, № 5, maddə 292, № 6, maddə 379, № 7, maddə 455, № 11, maddə 683; 2002, № 1, maddə 4, № 12, maddə 706; 2003, № 6, maddə 278; 2004, № 2, maddə 57, № 3, maddə 133, № 4, maddə 199, № 8, maddələr 597, 598, № 9, maddə 669; 2005, № 1, maddə 7, № 8, maddə 686; 2006, № 1, maddə 4, № 12, maddə 1005; 2007, № 5, maddələr 439, 446, № 7, maddə 712, № 11, maddə 1078, № 12, maddə 1222; 2008, № 3, maddə 163, № 7, maddə 609; 2009, № 2, maddə 46, № 11, maddə 878; 2010, № 7, maddə 596, № 10, maddə 842; 2011, № 4, maddə 265; 2013, № 1, maddə 21; 2014, № 2, maddə 85, № 7, maddələr 782, 784; 2015, № 2, maddə 98, № 4, maddə 346, № 5, maddə 483, № 11, maddə 1286; 2016, № 6, maddə 1004, № 11, maddə 1789, № 12, maddə 2033; 2017, № 6, maddə 1034, № 7, maddə 1305, № 11, maddə 1965; 2018, № 1, maddə 12, № 3, maddə 395, № 5, maddə 888, № 7 (I kitab), maddə 1442, № 12 (I kitab), maddə 2525; 2019, № 1, maddə 22, № 7, maddələr 1196, 1206, № 12, maddə 1895; 2020, № 7, maddə 826; 2021, № 8, maddə 897; 2022, № 1, maddə 5) 93-cü maddəsinin ikinci hissəsində "qüsurlarına" sözü "pozuntularına" sözü ilə əvəz edilmiş.

Maddə 2. "Əməliyyat-axtarış fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 11, maddə 612; 2002, № 5, maddə 250, № 6, maddə 328; 2004, № 3, maddə 133; 2005, № 12, maddə 1079; 2006, № 2, maddə 64, № 11, maddə 933, № 12, maddə 1005; 2007, № 6, maddə 560; 2008, № 4, maddə 252, № 6, maddə 462; 2010, № 3, maddə 172, № 6, maddə 487; 2011, № 4, maddələr 252, 2





# "Dövlət sosial sığorta sistemində fərdi uçot haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

## Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 1-ci və 16-cı bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

"Dövlət sosial sığorta sistemində fərdi uçot haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, № 12, maddə 738; 2005, № 6, maddə 466; 2007, № 5, maddə 401, № 11, maddə 1071; 2008, № 2, maddə 49; 2018, № 5, maddə 866; 2019, № 3, maddə 379; 2021, № 6 (I kitab), maddə 538) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. Preambulada "Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının" sözləri "sığortalananların" sözü ilə əvəz edilsin.

2. 1-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

**"Maddə 1. Əsas anlayışlar**

1.1. Bu Qanunda istifadə olunan əsas anlayışlar aşağıdakı mənalara ifadə edilir:

1.1.1. dövlət sosial sığorta sistemində fərdi uçot (bundan sonra - fərdi uçot) - Azərbaycan Respublikasının qanunlarına uyğun olaraq ömək pensiyası və sosial müdafiə sahəsində digər hüquqların təmin edilməsi üçün hər bir sığortalananı dair bu Qanunun 5.2-ci maddəsində nəzərdə tutulan məlumatların uçotunun təşkili və aparılması;

1.1.2. fərdi şəxsi hesab - hər bir sığortalananı sığortacı tərəfindən sosial sığorta nömrəsi ilə açılan, fərdi uçot məlumatlarının əks olunduğu hesab;

1.1.3. sosial sığorta nömrəsi (SSN) - sığortacı tərəfindən sığortalananı verilən daimi (dəyişməz) nömrə.

1.2. Bu Qanunda istifadə olunan digər anlayışlar Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində, "Ömək pensiyaları haqqında" və "Sosial sığorta haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında nəzərdə tutulmuş mənalara ifadə edilir.":

3. 2-ci maddə üzrə:

3.1. 2.0.1-ci maddəyə "üçün" sözlündən sonra "bu Qanunun 5.2-ci maddəsində nəzərdə tutulan məlumatlardan ibarət" sözləri əlavə edilsin;

3.2. 2.0.6-cı maddədə "fərdi uçota həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanına" sözləri "sığortacıya" sözü ilə əvəz edilsin.

4. 3-cü maddə üzrə:

4.1. 3.0.2-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"3.0.2. hər bir sığortalananın özü barəsində sığortacıda olan fərdi uçot məlumatlarını öldürməsi";

4.2. 3.0.4-cü maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"3.0.4. bu Qanunun 2.0.1-ci maddəsində nəzərdə tutulan informasiya bazasından sığortacının razılığı olmadan digər məqsədlər üçün istifadənin yolverilməz olması";

4.3. 3.0.5-ci maddədə "bütün ömək fəaliyyəti dövründə" sözləri "dövlət sosial sığorta sistemində uçota alındığı vaxtdan" sözləri ilə əvəz edilsin.

5. 4-cü maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

**"Maddə 4. Fərdi uçotun həyata keçirilməsi qaydası**

4.1. Fərdi uçot sığortacı tərəfindən elektron qaydada aparılır.

4.2. Fərdi uçot sahəsində elektron xidmətlər (sığortalananın və sığortaedənin uçota alınması, sığortalananı fərdi şəxsi hesabı barədə məlumatların təqdim olunması, sosial sığorta nömrəsinin öyrənilməsi və s.) müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) mərkəzləşdirilmiş elektron informasiya sistemi vasitəsilə həyata keçirilir.

4.3. Qulluğun (xidmətin) xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla kəşfiyyət və əks-kəşfiyyət fəaliyyəti subyektlərinin hərbi qulluqlarının və işçilərinin, əməliyyat-axtarış fəaliyyəti subyektlərinin işçilərinin və "Dövlət sirri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq barələrində məlumatların məxfiləşdirilməsi nəzərdə tutulan digər işçilərin və şəxslərin fərdi uçotu müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) müəyyən etdiyi qaydada aparılır.

4.4. Bu Qanunun 4.1-ci maddəsi ömək pensiyası və digər sosial sığorta ödəmələrinin verilməsi üçün bu Qanunun 5.2.10 - 5.2.12-ci və 5.2.14-cü maddələrində qeyd olunan məlumatların sığortaedən və sığortalanan tərəfindən yazılı sənəd formasında sığortacıya təqdim edilməsini istisna etmir.":

6. 5-ci maddə üzrə:

6.1. 5.1-ci və 5.5-ci maddələr ləğv edilsin;

6.2. 5.2.1-ci maddədə "nömrəsi" sözü "nömrəsi (SSN)" sözləri ilə əvəz edilsin;

6.3. aşağıdakı məzmununda 5.2.7-1-ci maddə əlavə edilsin:

"5.2.7-1. fərdi identifikasiya nömrəsi (FİN);";

6.4. 5.2.12-ci maddədə "fərdi şəxsi hesaba" və "və ödənilmiş" sözləri çıxarılсын;

6.5. 5.2.13-cü maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"5.2.13. sığortaedən tərəfindən sığortalananı münasibətdə ödənilmiş məcburi dövlət sosial sığorta haqqının məbləği (sığorta stajının hər ayı üçün);";

6.6. 5.2.14-cü maddədə "müvafiq qanunvericiliyə" sözləri "Ömək pensiyaları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 21.2-ci maddəsinə" sözləri ilə əvəz edilsin;

6.7. aşağıdakı məzmununda 5.2.17-1-ci maddə əlavə edilsin:

"5.2.17-1. xüsusi hesabda qeydə alınan vəsait və onun indeksləşdirilməsi haqqında məlumat";

6.8. 5.2.19-cu maddəyə "sığortalananın" sözlündən əvvəl "vəfat etdiyi və ya məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı ilə ölmüş və ya xəbərsiz itkin düşmüş elan edildiyi hallarda" sözləri əlavə edilsin;

6.9. aşağıdakı məzmununda 5.2-1-ci maddə əlavə edilsin:

"5.2-1. Sığortalananın fərdi şəxsi hesabının bağlanması onun fərdi uçot məlumatlarına əsasən sosial sığorta ödəmələrinin, o cümlədən ötən dövr üçün sosial sığorta ödəmələrinin təmin edilməsindən imtina olunması üçün əsas deyil.":

6.10. 5.2.19-cü maddəyə "sığortalananın" sözlündən əvvəl "vəfat etdiyi və ya məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı ilə ölmüş və ya xəbərsiz itkin düşmüş elan edildiyi hallarda" sözləri əlavə edilsin;

6.11. 5.6-cı maddədə "dövlət sosial sığorta sistemində fərdi uçotu həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanı" sözləri "sığortacı" sözü ilə əvəz edilsin.

7. 7-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

**"Maddə 7. Sığortalananlara dair məlumatların təqdim olunması və qeydə alınması**

7.1. Sığortacı bu Qanunun 5.2.2 - 5.2.19-cu maddələrində nəzərdə tutulan məlumatları sığortalananın fərdi şəxsi hesabında aşağıdakı qaydada qeydə alar:

7.1.1. bu Qanunun 5.2.2 - 5.2.9-cu maddələrində nəzərdə tutulan məlumatları və həmin məlumatlarda dəyişiklikləri bu Qanunun 4.3-cü maddəsi nəzərə alınmaqla "Sosial sığorta haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 13.4-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş qaydada;

7.1.2. bu Qanunun 5.2.10-cu maddəsində nəzərdə tutulmuş sosial sığorta stajı ilə bağlı məlumatları müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) elektron informasiya sistemindən, ömək şəraitinə görə güzəştli staj müddəti ilə bağlı məlumatları isə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) mərkəzləşdirilmiş elektron informasiya sistemindən əldə edilmiş məlumatlar əsasında;

7.1.3. bu Qanunun 5.2.11-ci, 5.2.12-ci və 5.2.13-cü maddələrində nəzərdə tutulmuş məlumatları müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) elektron informasiya sisteminin məlumatları əsasında;

7.1.4. bu Qanunun 5.2.14-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş məlumatları sığortalananı ömək pensiyası təyin edildikdən "Ömək pensiyaları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 5.3-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş qaydada həmin müddətləri təsdiq edən sənədlər əsasında;

7.1.5. bu Qanunun 5.2.15 - 5.2.18-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş məlumatları müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) elektron informasiya sistemindən əldə edilən məlumatlar əsasında;

7.1.6. bu Qanunun 5.2.19-cu maddəsində nəzərdə tutulmuş məlumatları müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) elektron informasiya sistemindən əldə edilmiş məlumatlar əsasında.":

8. III fəslin adında "dövlət sosial sığorta sistemində fərdi uçotu həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının" sözləri "sığortacının" sözü ilə əvəz edilsin.

9. 8-ci və 9-cu maddələr aşağıdakı redaksiyada verilsin:

**"Maddə 8. Sığortalananın hüquq və vəzifələri**

8.1. Sığortalanan aşağıdakı hüquqlara malikdir:

8.1.1. fərdi şəxsi hesabında qeydə alınan məlumatlarla müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) mərkəzləşdirilmiş elektron informasiya sistemi vasitəsilə tanış olmaq və ya sığortacıdan həmin məlumatları almaq;

8.1.2. özü haqqında fərdi uçot məqsədləri üçün sığortaedənin sığortacıya təqdim etdiyi məlumatları sığortacıdan, bu Qanunun 5.2.11-ci və 5.2.12-ci maddələrində münasibətdə isə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqandan (qurumdan) və ya sığortaedəndən almaq;

8.1.3. fərdi şəxsi hesabında əks olunan məlumatlarla razı olmadıqda, həmin məlumatların dəqiqləşdirilməsi barədə sığortacıya, bu Qanunun 5.2.11-ci və 5.2.12-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş məlumatlara münasibətdə isə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqana (quruma) və ya sığortaedənə müraciət etmək;

8.1.4. fərdi şəxsi hesabında əks olunan məlumatları bu Qanunla müəyyən olunmuş hallarda dəyişdikdə, bu barədə sığortacıya və ya sığortaedənə yazılı məlumat vermək.

8.2. Sığortalananın aşağıdakı vəzifələri vardır:

8.2.1. sığortaedənə bu Qanunun 5.2.2 - 5.2.9-cu maddələrində nəzərdə tutulan məlumatları təqdim etmək;

8.2.2. bu Qanuna əsasən fərdi şəxsi hesabına daxil edilmiş olan fərdi məlumatları sığortacıya təqdim etmək.

**Maddə 9. Sığortaedənin hüquq və vəzifələri**

9.1. Sığortaedən aşağıdakı hüquqlara malikdir:

9.1.1. sığortalananı bu Qanunun 5.2.2 - 5.2.9-cu maddələrində nəzərdə tutulan məlumatların təqdim edilməsini tələb etmək, sığortalananın təqdim etdiyi məlumatları dəqiqləşdirmək;

9.1.2. sığortalananlara dair təqdim edilmiş fərdi uçot məlumatlarında aşkar edilmiş səhvlərin aradan qaldırılması məqsədilə düzəltmiş məlumatları elektron, habelə yazılı formada təqdim etmək.

9.2. Sığortaedənin aşağıdakı vəzifələri vardır:

9.2.1. sığortalananların fərdi şəxsi hesabına daxil edilmiş olan məlumatları sığortacıya, bu Qanunun 5.2.11-ci və 5.2.12-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş məlumatları isə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqana (quruma) bu Qanuna və "Sosial sığorta haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 10-cu maddəsinə əsasən tam və düzgün təqdim etmək;

9.2.2. sığortalanan haqqında bu Qanunun 5.2.2 - 5.2.9-cu maddələrində nəzərdə tutulan məlumatları aşağıdakı müddətdə sığortacıya təqdim etmək:

1. Azərbaycan Respublikası Əmək Məcəlləsinin 7-ci maddəsinin 2-1-ci hissəsində nəzərdə tutulan şəxslərə dair məlumatlar ömək müqaviləsi qəbul edildikdən sonra bir ay müddətində; 2. sığortacıdan uçotda olmayan şəxslə mülki hüquqi müqavilə bağlandıqdan sonra bir ay müddətində;

3. sığortalanan haqqında məlumatlar dəyişdikdə 14 gün müddətində.":

10. 10-cu maddə üzrə:

10.1. adında, 10.1-ci və 10.2-ci maddələrdə ismin müvafiq hallarında "Dövlət sosial sığorta sistemində fərdi uçotu həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanı" sözləri ismin müvafiq hallarında "Sığortacı" sözü ilə əvəz edilsin;

10.2. aşağıdakı məzmununda 10.2.1-1-ci maddə əlavə edilsin:

"10.2.1-1. Sığortaedən tərəfindən təqdim edilmiş siyahıya uyğun olaraq ödənilmiş məcburi dövlət sosial sığorta haqqını sığortalananlar üçün hesablanmış məcburi dövlət sosial sığorta haqqına münasibətdə proporsional bölüşdürərək fərdi şəxsi hesablarında qeydə almaq.":

*İlham ƏLİYEV,*  
*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

*Bakı şəhəri, 8 iyul 2022-ci il*

"Dövlət sosial sığorta sistemində fərdi uçot haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 8 iyul tarixli 587-VIQD nömrəli Qanununun təbiiqi və "Dövlət sosial sığorta sistemində fərdi uçot haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun təbiiqi edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 26 dekabr tarixli 616 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında

### Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Dövlət sosial sığorta sistemində fərdi uçot haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 8 iyul tarixli 587-VIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun təbiiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Müəyyən edilsin ki:

1.1. "Dövlət sosial sığorta sistemində fərdi uçot haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 4.2-ci, 4.3-cü, 7.1.2-ci (hər iki halda), 7.1.3-cü, 7.1.5-ci, 7.1.6-cı, 8.1.1-ci, 8.1.2-ci, 8.1.3-cü, 9.2.1-ci maddələrində və 9.2.2-ci maddəsinin 1-ci abzasında nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;

1.2. həmin Qanunun 4.3-cü maddəsində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti nəzərdə tutulur;

1.3. həmin Qanunun 4.2-ci, 7.1.2-ci (ikinci halda), 7.1.5-ci, 8.1.1-ci maddələrində və 9.2.2-ci maddəsinin 1-ci abzasında "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi nəzərdə tutulur;

1.4. həmin Qanunun 7.1.2-ci (birinci halda), 8.1.2-ci, 8.1.3-cü və 9.2.1-ci maddələrində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi nəzərdə tutulur;

1.5. həmin Qanunun 7.1.3-cü maddəsində "orqan (qurum)" dedikdə məcburi dövlət sosial sığorta haqlarının hesablandığı və ödənilməsi üçün əlavə digər gəlirlərə, eləcə də sığortaedənin hesabladığı məcburi dövlət sosial sığorta haqqının məbləğinə dair məlumatlara münasibətdə Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi, sığortaedənin sığortalananı münasibətdə ödədiyi məcburi dövlət sosial sığorta haqqının məbləğinə dair məlumatlara münasibətdə isə Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi nəzərdə tutulur;

1.6. həmin Qanunun 7.1.6-cı maddəsində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi nəzərdə tutulur.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

2.1. "Dövlət sosial sığorta sistemində fərdi uçot haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 4.3-cü maddəsinə uyğun olaraq, qulluğun (xidmətin) xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla kəşfiyyət və əks-kəşfiyyət fəaliyyəti subyektlərinin hərbi qulluqlarının və işçilərinin, əməliyyat-axtarış fəaliyyəti subyektlərinin işçilərinin və "Dövlət sirri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq barələrində məlumatların məxfiləşdirilməsi nəzərdə tutulan digər işçilərin və şəxslərin fərdi uçotu qaydasını dörd ay müddətində təsdiq etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

2.2. "Dövlət sosial sığorta sistemində fərdi uçot haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 8 iyul tarixli 587-VIQD nömrəli Qanununun irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

3. "Dövlət sosial sığorta sistemində fərdi uçot haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun təbiiqi edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 26 dekabr tarixli 616 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, № 12, maddə 762; 2006, № 12, maddə 1034; 2008, № 3, maddə 187; 2016, № 9, maddə 1464; 2019, № 5, maddə 844, № 7, maddə 1219; 2021, № 6 (I kitab), maddə 579) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

3.1. 2-ci hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"2. Müəyyən edilsin ki:

2.1. "Dövlət sosial sığorta sistemində fərdi uçot haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 4.2-ci, 4.3-cü, 7.1.2-ci (hər iki halda), 7.1.3-cü, 7.1.5-ci, 7.1.6-cı, 8.1.1-ci, 8.1.2-ci, 8.1.3-cü, 9.2.1-ci maddələrində və 9.2.2-ci maddəsinin 1-ci abzasında nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;

2.2. həmin Qanunun 4.3-cü maddəsində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti nəzərdə tutulur;

2.3. həmin Qanunun 4.2-ci, 7.1.2-ci (ikinci halda), 7.1.5-ci, 8.1.1-ci maddələrində və 9.2.2-ci maddəsinin 1-ci abzasında "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi nəzərdə tutulur;

2.4. həmin Qanunun 7.1.2-ci (birinci halda), 8.1.2-ci, 8.1.3-cü və 9.2.1-ci maddələrində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi nəzərdə tutulur;

2.5. həmin Qanunun 7.1.3-cü maddəsində "orqan (qurum)" dedikdə məcburi dövlət sosial sığorta haqlarının hesablandığı və ödənilməsi üçün əlavə digər gəlirlərə, eləcə də sığortaedənin hesabladığı məcburi dövlət sosial sığorta haqqının məbləğinə dair məlumatlara münasibətdə Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi, sığortaedənin sığortalananı münasibətdə ödədiyi məcburi dövlət sosial sığorta haqqının məbləğinə dair məlumatlara münasibətdə isə Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi nəzərdə tutulur;

2.6. həmin Qanunun 7.1.6-cı maddəsində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi nəzərdə tutulur.":

3.2. 3-cü hissənin ikinci abzası ləğv edilsin.

*İlham ƏLİYEV,*  
*Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

*Bakı şəhəri, 19 avqust 2022-ci il*

Azərbaycan Respublikasının 1994-cü il 23 sentyabr tarixli 886 nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin qarnizon və qarovul xidmətləri Nizamnaməsi"ndə, 1997-ci il 3 oktyabr tarixli 377-IQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Hərbi xidmətkeçmə haqqında Əsasnamə"də, 1999-cu il 7 dekabr tarixli 768-IQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Gömrük orqanlarında xidmət haqqında Əsasnamə"də, 2001-ci il 29 iyun tarixli 168-IIQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının daxili işlər orqanlarında xidmətkeçmə haqqında Əsasnamə"də və 2009-cu il 4 dekabr tarixli 930-IIIQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Miqrasiya orqanlarında qulluqkeçmə haqqında Əsasnamə"də dəyişiklik edilməsi barədə

### Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 1-ci, 18-ci və 19-cu bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

**Maddə 1.** Azərbaycan Respublikasının 1994-cü il 23 sentyabr tarixli 886 nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikası Ali Sövehtinin Məlumatı, 1995, № 22, maddə 347; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 3, maddə 133, № 5, maddə 312; 2007, № 8, maddə 754, № 11, maddə 1078; 2008, № 8, maddə 709; 2010, № 12, maddə 1056; 2011, № 2, maddə 71; 2012, № 5, maddə 408; 2014, № 2, maddə 86; 2016, № 1, maddə 6; 2017, № 3, maddə 327; 2018, № 1, maddə 8, № 10, maddə 1968; 2019, № 2, maddələr 180, 181; 2021, № 6 (I kitab), maddə 544, № 7, maddə 699) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin qarnizon və qarovul xidmətləri Nizamnaməsi"nin 35-ci maddəsinin ikinci hissəsinin doqquzuncu abzasında "və ya şikəst olmaları" sözləri "olmaları" və ya xəsarət almaları" sözləri ilə əvəz edilsin.

**Maddə 2.** Azərbaycan Respublikasının 1997-ci il 3 oktyabr tarixli 377-IQ nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998, № 1, maddə 14; 2001, № 3, maddələr 138, 145, 146, 147, № 12, maddələr 731, 745; 2002, № 6, maddə 328, № 8, maddə 464; 2004, № 2, maddə 57, № 11, maddə 886; 2005, № 7, maddələr 576, 588, № 10, maddə 871; 2006, № 4, maddə 312, № 11, maddə 933; 2007, № 8, maddə 756, № 11, maddə 1078; 2008, № 7, maddə 602, № 8, maddə 695, № 12, maddə 1048; 2010, № 6, maddə 482; 2011, № 2, maddə 71; 2015, № 5, maddə 501; 2015, № 10, maddə 1086, № 11, maddə 1250; 2016, № 1, maddə 16; 2017, № 3, maddə 328, № 12 (I kitab), maddə 2207; 2018, № 12 (I kitab), maddə 2488; 2019, № 2, maddə 180; 2020, № 6, maddə 669, № 7, maddə 827; 2021, № 6 (I kitab), maddə 544, № 7, maddə 699, № 8, maddə 897 ) ilə təsdiq edilmiş "Hərbi xidmətkeçmə haqqında Əsasnamə"də aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. 58-ci maddənin birinci hissəsinin "a" bəndinin dördüncü abzasında "alınan şikəstlik" sözləri "xəsarət" sözü ilə əvəz edilsin;





# "Yol hərəkəti haqqında", "Prokurorluq haqqında", "Vəkillər və vəkillik fəaliyyəti haqqında", "Notariat haqqında", "Yetkinlik yaşına çatmayanların baxımsızlığının və hüquq pozuntularının profilaktikası haqqında", "İnformasiya əldə etmək haqqında", "Biometrik informasiya haqqında", "Fərdi məlumatlar haqqında", "Fövqəladə hallar orqanlarında xidmətkeçmə haqqında" və "Uşaqların zərərli informasiyadan qorunması haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə

## Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 1-ci, 5-ci, 14-cü və 23-cü bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

**Maddə 1.** "Yol hərəkəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998, № 9, maddə 564; 2001, № 5, maddə 298, № 11, maddələr 676, 698; 2002, № 1, maddə 9, № 8, maddə 463; 2003, № 8, maddə 424; 2004, № 2, maddə 57, № 11, maddə 901; 2005, № 4, maddə 277, № 10, maddə 874, № 11, maddə 993; 2006, № 12, maddə 1027; 2007, № 6, maddə 560, № 11, maddələr 1053, 1091; 2008, № 2, maddə 49, № 6, maddələr 453, 463, № 7, maddə 602; 2009, № 2, maddə 47, № 4, maddə 210, № 12, maddə 948; 2010, № 7, maddə 598; 2011, № 2, maddə 71, № 4, maddə 255, № 6, maddə 469, № 12, maddə 1097; 2012, № 5, maddə 402, № 7, maddə 671; 2013, № 4, maddələr 362, 363, № 7, maddə 795, № 11, maddələr 1295, 1298; 2014, № 4, maddələr 343, 346, № 5, maddə 467, № 11, maddə 1352; 2015, № 1, maddə 2, № 2, maddələr 76, 79, 105, № 5, maddə 502, № 6, maddə 686, № 11, maddələr 1256, 1276; 2016, № 11, maddələr 1758, 1784, 1795, № 12, maddə 1993; 2017, № 2, maddələr 138, 150, № 5, maddə 727, № 8, maddə 1507, № 10, maddə 1774, № 12 (I kitab), maddə 2215; 2018, № 2, maddələr 143, 157, № 4, maddə 645, № 6, maddələr 1165, 1192, № 7 (I kitab), maddələr 1432, 1436, 1439; 2019, № 1, maddə 46, № 6, maddə 997, № 7, maddə 1183, № 8, maddə 1376; 2020, № 5, maddə 521, № 7, maddələr 827, 847, № 12 (I kitab), maddə 1425; 2021, № 4, maddə 305, № 6 (I kitab), maddə 543, № 8, maddə 897) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 33-cü maddə üzrə:

1.1.1. III hissədə "qüsurların" sözü "pozuntuların" sözü ilə əvəz edilsin;

1.1.2. V hissənin 3-cü bəndində "qüsurlar" sözü "pozuntular" sözü ilə, "qüsurlar" sözü "pozuntu" sözü ilə əvəz edilsin;

1.2. 37-ci maddənin I hissəsinin 11-ci bəndində və 54-cü maddənin IV hissəsində "kor" sözü "görmə qabiliyyəti tam məhdud olan" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.3. 59-cu maddənin VII hissəsində "Kor" sözü "Görmə qabiliyyəti tam məhdud olan" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.4. 72-ci maddənin birinci hissəsinin 4-cü bəndində "Kar" sözü "Eşitmə qabiliyyəti tam məhdud olan" sözləri ilə, "lal-kar və ya kar" sözləri "nitq-əşitmə və ya eşitmə qabiliyyəti tam məhdud olan" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.5. "Yol hərəkəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa 4 sayılı Əlavə - "Yol nişanları"nın "VII. Əlavə məlumat nişanları (lövhecikləri)" qrupunun "7.15 Kor piyadalar" nişanının adında "Kor" sözü "Görmə qabiliyyəti tam məhdud olan" sözləri ilə, "7.17 Əlillər" nişanının adında "Əlillər" sözü "Əlilliyi olan şəxslər" sözü ilə və "7.18 Əlillərdən başqa" nişanının adında "Əlillərdən" sözü "Əlilliyi olan şəxslərdən" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.6. "Yol hərəkəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa 7 sayılı Əlavə "Nəqliyyat vasitələrinin tanınma nişanları"nın mətnində "Kar və ya lal-kar" sözləri "Eşitmə və ya nitq-əşitmə qabiliyyəti tam məhdud olan" sözləri ilə əvəz edilsin.

**Maddə 2.** "Prokurorluq haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 12, maddə 688; 2000, № 7, maddə 494; 2002, № 8, maddə 464; 2004, № 1, maddə 10, № 2, maddə 57, № 3, maddə 133, № 4, maddə 202; 2005, № 10, maddələr 874, 876, 902; 2006, № 11, maddə 927; 2007, № 1, maddə 1, № 2, maddə 82; 2009, № 6, maddə 399, № 11, maddələr 877, 878; 2010, № 11, maddə 944; 2011, № 4, maddə 269, № 7, maddə 611, № 11, maddə 987; 2012, № 6, maddə 519; 2014, № 3, maddə 237; 2016, № 6, maddələr 1012, 1017; 2017, № 12 (I kitab), maddə 2238; 2018, № 2, maddə 146; 2020, № 7, maddə 856; 2021, № 5, maddə 432) 29-cü maddəsinin ikinci hissəsinin beşinci abzasında "qüsurlarına" sözü "pozuntularına" sözü ilə əvəz edilsin.

**Maddə 3.** "Vəkillər və vəkillik fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 1, maddə 19; 2001, № 12, maddə 736; 2004, № 2, maddə 57, № 3, maddə 133, № 8, maddə 599, № 10, maddə 787; 2005, № 8, maddə 686; 2006, № 12, maddə 1005; 2007, № 4, maddə 322; 2009, № 7, maddə 517, № 11, maddə 878; 2010, № 5, maddə 375; 2011, № 2, maddə 71, № 6, maddə 478; 2013, № 11, maddə 1272; 2017, № 11, maddə 1977; 2018, № 2, maddə 148, № 11, maddə 2194, № 12 (I kitab), maddə 2487; 2019, № 4, maddə 580, № 12, maddə 1884; 2020, № 7, maddə 856; 2021, № 12, maddə 1308) 8-ci maddəsinin II hissəsində "qüsurlarına" sözü "pozuntularına" sözü ilə əvəz edilsin.

**Maddə 4.** "Notariat haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 1, maddə 10, № 6, maddə 414; 2001, № 5, maddə 293, № 11, maddə 687, № 12, maddə 740; 2002, № 5, maddə 241, № 6, maddə 328, № 12, maddə 706; 2004, № 5, maddə 318; 2005, № 4, maddə 281, № 8, maddə 699, № 10, maddə 903, № 11, maddə 993; 2007, № 1, maddə 4, № 2, maddə 69, № 8, maddə 745, № 11, maddələr 1053, 1075; 2008, № 6, maddə 462, № 7, maddə 602; 2009, № 1, maddə 5, № 7, maddə 517, № 11, maddə 878; 2010, № 7, maddə 597, № 11, maddə 938; 2011, № 4, maddə 258, № 12, maddə 1098; 2012, № 10, maddə 946; 2013, № 11, maddə 1271; 2014, № 11, maddə 1353; 2015, № 5, maddə 487; 2016, № 1, maddə 11, № 7, maddə 1243, № 12, maddə 2025; 2017, № 2, maddə 148, № 12 (I kitab), maddə 2236; 2018, № 7 (I kitab), maddə 1388, № 8, maddə 1673, № 11, maddə 2230; 2019, № 1, maddə 22, № 6, maddələr 993, 997, № 11, maddə 1681; 2020, № 8, maddə 1014; 2021, № 2, maddə 116) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

4.1. 3-cü maddənin üçüncü hissəsində və 7-ci maddənin birinci hissəsinin 11-ci bəndində "qüsurlarına" sözü "pozuntularına" sözü ilə əvəz edilsin;

4.2. 35-ci maddənin dördüncü hissəsində "cismani qüsurlarına" sözləri "fiziki çatışmazlığa" sözləri ilə əvəz edilsin;

4.3. 67-ci maddənin ikinci hissəsində "cismani qüsurlarına" sözləri "fiziki çatışmazlığa" sözləri ilə əvəz edilsin.

**Maddə 5.** "Yetkinlik yaşına çatmayanların baxımsızlığının və hüquq pozuntularının profilaktikası haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005, № 8, maddə 681; 2006, № 2, maddə 75; 2007, № 1, maddə 5; 2016, № 2 (I kitab), maddə 195, № 12, maddə 2030; 2019, № 11, maddə 1684; 2021, № 6 (I kitab), maddə 547) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

5.1. 12.1.2-ci maddədə "qüsurlar" sözü "pozuntu" sözü ilə əvəz edilsin;

5.2. 12.1.6-cı və 12.2.1-ci maddələrdə "qüsurlar" sözü "pozuntular" sözü ilə əvəz edilsin;

5.3. 13.12-ci maddədə "qüsurları" sözü "pozuntuları" sözü ilə əvəz edilsin.

**Maddə 6.** "İnformasiya əldə etmək haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005, № 12, maddə 1080; 2007, № 8, maddə 756; 2010, № 3, maddələr 171, 172; 2011, № 3, maddə 162, № 7, maddə 617; 2012, № 5, maddə 405, № 7, maddə 653; 2015, № 2, maddə 81, № 11, maddə 1291; 2016, № 6, maddə 1009; 2017, № 3, maddə 329; 2018, № 7 (I kitab), maddə 1419; 2019, № 4, maddə 599, № 6, maddə 989) 38.6.2-ci maddəsinin "cəhətdən qüsurlu" sözləri "pozuntusu olan" sözləri ilə əvəz edilsin.

**Maddə 7.** "Biometrik informasiya haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2008, № 7, maddə 603) 1.1.2-ci maddəsində "qüsurlarının" sözü "fiziki çatışmazlıqlarının" sözləri ilə əvəz edilsin.

**Maddə 8.** "Fərdi məlumatlar haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010, № 6, maddə 480; 2014, № 7, maddə 773; 2018, № 5, maddə 856) 9.5-ci maddəsində "qüsurlarının" sözü "fiziki çatışmazlıqlarının" sözləri ilə əvəz edilsin.

**Maddə 9.** "Fövqəladə hallar orqanlarında xidmətkeçmə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010, № 8, maddə 714; 2015, № 2, maddə 103, № 10, maddə 1088; 2016, № 2 (I kitab), maddə 191, № 6, maddə 986; 2017, № 7, maddə 1254; 2018, № 3, maddə 390, № 12 (I kitab), maddə 2473; 2020, № 7, maddə 831; 2021, № 8, maddə 902) 4.11-ci maddəsində "qüsurlarına" sözü "pozuntularına" sözü ilə əvəz edilsin.

**Maddə 10.** "Uşaqların zərərli informasiyadan qorunması haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 11, maddə 2220; 2020, № 6, maddə 670) 1.0.5-ci maddəsindən "şikəst edilmiş", sözləri çıxarılsın.

*İlham ƏLİYEV,  
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

Bakı şəhəri, 8 iyul 2022-ci il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Ana və uşaqların sağlamlığının yaxşılaşdırılmasına dair 2014-2022-ci illər üçün Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2014-cü il 13 iyun tarixli 550 nömrəli və "2018-2024-cü illərdə Azərbaycan Respublikasında sağlamlıq imkanları məhdud şəxslər üçün inklüziv təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2017-ci il 14 dekabr tarixli 3498 nömrəli sərəncamlarında dəyişiklik edilməsi barədə

## Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Məhkəmələr və hakimlər haqqında", "Əməliyyat-axtarış fəaliyyəti haqqında", "Sağlamlıq imkanları məhdud şəxslərin təhsili (xüsusi təhsil) haqqında", "Dövlət rüsumu haqqında", "Əmək pensiyaları haqqında", "Ədliyyə orqanlarında qulluqkeçmə haqqında", "Bədən tərbiyəsi və idman haqqında", "Həbs yerlərində saxlanılan şəxslərin hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsi haqqında", "Dəniz limanları haqqında", "Məktəbəqədər təhsil haqqında", "Peşə təhsili haqqında" və "Ümumi təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il 8 iyul tarixli 582-VIQD nömrəli Qanununun icrasını tələb edərək **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 13 iyun tarixli 550 nömrəli Sərəncamı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014, № 6, maddə 682; 2021, № 6 (I kitab), maddə 607) ilə təsdiq edilmiş "Ana və uşaqların sağlamlığının yaxşılaşdırılmasına dair 2014-2022-ci illər üçün Dövlət Proqramı"nın 4.3.4-cü yarımbəndinin "Tədbirin adı" sütununda "qüsurlarının" sözü "pozuntularının" sözü ilə əvəz edilsin.

2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 14 dekabr tarixli 3498 nömrəli Sərəncamı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 12 (II kitab), maddə 2413; 2019, № 5, maddə 899; 2020, № 8, maddə 1065; 2021, № 8, maddə 946) ilə təsdiq edilmiş "2018-2024-cü illərdə Azərbaycan Respublikasında sağlamlıq imkanları məhdud şəxslər üçün inklüziv təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Proqramı"nın 1-ci hissəsinin səkkizinci abzasının dördüncü cümləsində "kar, sonradan qarlaşmış, zəifləmiş" sözləri "eşitmə qabiliyyəti tam və qismən məhdud olan, eşitmə qabiliyyətini sonradan tam itirmiş" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

*İlham ƏLİYEV,  
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

Bakı şəhəri, 19 avqust 2022-ci il

# Hədəf güdrətli dövlət, yüksək rifah cəmiyyəti yaratmaqdır

## İlham Əliyevin yeni inkişaf strategiyası bu məqsədlərin reallaşması üçün mühüm yol xəritəsidir

*Əvvəli 1-ci səh.*

### Keyfiyyətə yeni olan strateji inkişaf mərhələsi başlayıb

Bu bir həqiqətdir ki, müstəqil Azərbaycanın qurucusu Ulu Öndər Heydər Əliyevin ideyaları əsasında tərəqqi yolunda inamlı addımlayan respublikamız hazırda iqtisadi, sosial, siyasi və mədəni inkişafın tarixi dönüm mərhələsinə çatıb. Öz tarixi ərazi bütövlüyünü təmin etməklə ölkəmiz yeni global realitətlər fonunda növbəti və daha böyük transformasiya astanasına keçid edir.

Uzun illər Azərbaycanı uğurla həyata keçirilən sosial-iqtisadi islahatlar milli iqtisadiyyatın davamlı inkişafını, onun maliyyə dayanıqlığının güclənməsini və sürətlə müasirləşməsinə, sosial-iqtisadi infrastruktur quruculuğu proseslərinin sürətlənməsinə, habelə bir çox sosial problemlərin ardıcıl şəkildə həllini və xalqın maddi rifahının yüksəlməsinə, innovasiyaların sürətlə mənimlənməsinə və insan kapitalının davamlı inkişafını təmin etməkdədir.

Prezidentin müəyyənləşdirdiyi yeni strategiyada qarşıdakı hədəflər və yüksəlişin istiqamətləri öz əksini tapıb. Sənəddə qeyd edilir ki, Azərbaycan postpandemiya və postmüharibə dövründə keyfiyyətə yeni olan və 2022-2030-cu illəri əhatə edən strateji inkişaf mərhələsinə daxil olur. Bu strateji dövrdə yeni nəsil struktur və institusional islahatlar vasitəsilə iqtisadi artımın müasir və dayanıqlı mənbələrinin hərəketə gətirilməsi, milli iqtisadiyyatın innovasiya yönümlü və maliyyə dayanıqlığının daha da gücləndirilməsi, ölkə iqtisadiyyatının global dəyər zəncirində səmərəli inteqrasiya yolu ilə Azərbaycan dövləti öz qüdrətini daha da artırmaq, yüksək rifah cəmiyyətinin qurulması istiqamətində yeni hədəfləri gerçəkləşdirmək əzmindədir.

Məhz bu məqsədlə "Azərbaycan-2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər" təsdiq olunub və bu prioritetlərə söykənən "2022-2026-cı illərdə sosial iqtisadi inkişaf Strategiyası" hazırlanıb. Bu strategiyamızın reallaşması

2026-cı ilin sonuna ölkə iqtisadiyyatının simasında böyük dəyişikliklərə səbəb olacaq, iqtisadi artım tamamilə yeni keyfiyyətə amilləri bazasında formalaşacaq, xüsusilə prioritet sahələrdə artım tempi sürətlənəcək, iqtisadiyyatın və məşğulluğun dayanıqlığı daha da güclənəcək. Azərbaycanın orazi bütövlüyünün bərpası beynəlxalq nüfuzunun artırılmasına, ölkənin iqtisadi potensialının gücləndirilməsinə və əhalinin sosial rifah halının əhəmiyyətli yüksəldilməsinə səbəb olub. Bu model ölkədə ictimai-siyasi sabitliyi daha da gücləndirməklə dayanıqlı iqtisadi artım, yüksələn sosial rifah və davamlı sabitlik üçün zəmin yaradıb. İqtisadiyyatda neft gəlirlərindən sosial-iqtisadi məqsədlərə effektiv istifadə etməklə gələcək inkişaf üçün şəxslənmə və ixrac potensialı yaradılıb. Bütün bu nəticələrin əldə olunmasına dövlətin səmərəli idarəetməsi həlledici rol oynayır.

Növbəti strateji dövr üçün "Qüdrətli dövlət və yüksək rifah cəmiyyəti"ni həyata keçirməkdən ötrü üçün mövcud sosial-iqtisadi potensialın məzmunu və strukturunu əhəmiyyətli dərəcədə yenilənəcək. Bu əsasda qəbul edilmiş "Azərbaycan - 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər" müasir inkişaf ideologiyasına əsaslanan yeni sosial-iqtisadi artım modelinin bazasında həyata keçiriləcək. Bu model ölkənin bütün resurslarını və nailiyyətlərini səfərbər etməklə, onları uzunmüddətli dövrdə qarşıya qoyulan strateji vəzifələrin reallaşmasına yönəldəcək.

### Milli iqtisadiyyatın keyfiyyətə yeni simasının yaradılmasına nail olunacaq

Ümumiyyətlə, yeni sosial-iqtisadi inkişaf modeli 2030-cu ilədək olan dövrdə ölkədə bütün sahələrdə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan köklü islahatların ideologiyasını təmin edir. İdeologiyamızın nüvəsində yarıdıcı sahibkar, məhsuldar investisiyalar, innovasiyaları dəstəkləyən əqli mülkiyyətin inkişafı və rəqabətli bazarlar durur. Bu sosial-iqtisadi inkişaf modelinin iki mərhələdə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Birinci mərhələdə (2022-2026-cı illər) sosial-iqtisadi inkişaf modelinin 2030-cu ilədək uğurla reallaşdırılması üçün təməl şərtlər işə salınacaq. 2027-2030-cu illəri əhatə edəcək ikinci mərhələdə isə bu təməl şərtlərin komplementarlığı şəraitində milli iqtisadiyyatın keyfiyyətə yeni simasının yaradılmasına nail olunacaq. Dayanıqlı iqtisadi artım üçün ölkədə makroiqtisadi sabitlik və dayanıqlıq təmin olunacaq, maliyyə sektorunun bütün seqmentlərində sabitliyi gücləndiriləcək. Makroiqtisadi və maliyyə sabitliyinin gücləndirilməsi iqtisadi artımın davamlılığı üçün vacibdir. Ölkənin makroiqtisadi dayanıqlığı - irihəcmli strateji ehtiyatlarının mövcudluğu milli iqtisadiyyatımızın xarici mühitdəki dəyişikliklərə dayanıqlı olmasını gücləndirəcək.

Beləliklə, yeni strategiya, demək olar ki, bütün sahələrdə yüksəlişin təminatçısı olacaq:

- eməkaqları artırılacaq və hamı üçün layiqli həyat səviyyəsi təmin ediləcək;
- bütün vətəndaşlar üçün ədalətli və əhatəli sosial müdafiə sistemi qurulacaq;
- özlə sektordə yeni iş yerləri yaradılacaq, məşğulluq səviyyəsi artacaq;
- şəhərlə kənd arasında yaşayış standartlarındakı fərqlər azaldılacaq;
- gəlirləndirən asılı olmayaraq bütün ailələrin övladları üçün ali təhsilə əlçatanlıq təmin olunacaq;
- elmin müxtəlif sahələri üzrə tədqiqatlar genişləndiriləcək;
- əhalinin davamlı savadlanması üçün "önmürboyu yörənmək" mexanizmi yaradılacaq;
- işğaldan azad edilmiş ərazilərdə böyük Qayıdış məqsədinin reallaşdırılması üçün əhalinin dayanıqlı məskunlaşması təmin olunacaq;
- Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun iqtisadiyyatının ölkə iqtisadiyyatına reinteqrasiyası təmin ediləcək;
- ölkə iqtisadiyyatının şaxələndirilməsi və qeyri-neft ixracının artırılması hesabına davamlı və yüksək iqtisadi artım təmin olunacaq.

*Rəşad BAXŞƏLİYEV,  
"Azərbaycan"*

# Azərbaycan-Qazaxıstan Ekspert Şurasının ilk iclası keçirilib

Avqustun 19-da Qazaxıstanın paytaxtı Nur-Sultan şəhərində Azərbaycan-Qazaxıstan Ekspert Şurasının iclası keçirilib.

Bu barədə AZƏRTAC-a Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzindən məlumat verilib.

Bildirilib ki, Qazaxıstan Respublikasının Prezidenti yanında Strateji Araşdırmalar İnstitutu (SAİ) və Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzinin (BMTM) birgə təşkilatçılığı ilə hibrid formata təşkil olunan tədbirdə Ekspert Şurasının üzvləri çıxış ediblər.

Giriş nitqi ilə çıxış edən BMTM-in İdarə Heyətinin sədri Fərid Şəfiyev və SAİ-nin direktoru Erkin Tukumov Qazaxıstan-Azərbaycan münasibətlərində hazırda aktual olan məsələlərə toxunublar.

E.Tukumov qeyd edib ki, iki ölkə ekspertləri arasında əlaqələr son dövrlər sistemə və məhsuldar xarakter alıb. F.Şəfiyev də Azərbaycan-Qazaxıstan ekspert icmaları arasında möhkəm platformanın yaradıldığını təsdiqləyərək bəyan edib ki, bu görüşlər Qazaxıstan Prezidenti Tokayevin səfəri öncəsi baş tutması xüsusi mənə kəsb edir.

Qazaxıstan Respublikası Parlamenti Məclisinin Xarici Əlaqələr, Müdafiə və Təhlükəsizlik Komitəsinin üzvü Aidos Sarın parlamentlərarası əlaqələrin əhəmiyyətinə toxunaraq bildirib ki, 44 günlük müharibə zamanı Qazaxıstan itimayiyəti Azərbaycanın yanında olduğunu açıq şəkildə ifadə edib.

Milli Məclisin deputatları Elşad Mirbəşiroğlu və Rəşad Musabəyov çıxışlarında Azərbaycanla Qazaxıstan arasında siyasi və təhlükəsizlik sahələrində əlaqələrin yüksək səviyyədə olmasını iki xalq arasında ortaq tarix, etnik, mədəni, dini kimlikdən qaynaqlandığını qeyd ediblər.



Qazaxıstan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin Xarici Siyasət Araşdırmaları İnstitutunun İdarə Heyəti sədrinin müavini Amangeldi Tajenov regionda və dünyada geosiyasi hadisələrin son dövrlər məntəqəvi yonədə inkişaf etdiyini, buna görə də Qazaxıstan və Azərbaycanın öz xarici siyasət fəaliyyətlərini xüsusi- lə beynəlxalq təşkilatlarda qarşılıqlı koordinasiya etməsi zərurətini yaran- dığını vurğulayıb.

ADA Universitetinin prorektoru Fərid İsmayilzadə iki ölkə arasında mövcud olan təhsil və mədəni əlaqələrdən bəhs edib.

TALAP Təbiiqi Tədqiqatlar Mərkəzinin direktoru Rəşad Şəfiyev yeni geosiyasi reallığın dünyada mövcud olduğunu vurğulayaraq, Azərbaycanın bu reallığa uyğun olaraq öz siyasətini yenidən qurmağına zərurət olduğunu vurğulayıb.

Qazaxıstan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin Xarici Siyasət Araşdırmaları İnstitutunun İdarə Heyəti sədrinin müavini Amangeldi Tajenov regionda və dünyada geosiyasi hadisələrin son dövrlər məntəqəvi yonədə inkişaf etdiyini, buna görə də Qazaxıstan və Azərbaycanın öz xarici siyasət fəaliyyətlərini xüsusi- lə beynəlxalq təşkilatlarda qarşılıqlı koordinasiya etməsi zərurətini yaran- dığını vurğulayıb.

ADA Universitetinin prorektoru Fərid İsmayilzadə iki ölkə arasında mövcud olan təhsil və mədəni əlaqələrdən bəhs edib.

Qazaxıstan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin Xarici Siyasət Araşdırmaları İnstitutunun İdarə Heyəti sədrinin müavini Amangeldi Tajenov regionda və dünyada geosiyasi hadisələrin son dövrlər məntəqəvi yonədə inkişaf etdiyini, buna görə də Qazaxıstan və Azərbaycanın öz xarici siyasət fəaliyyətlərini xüsusi- lə beynəlxalq təşkilatlarda qarşılıqlı koordinasiya etməsi zərurətini yaran- dığını vurğulayıb.

ADA Universitetinin prorektoru Fərid İsmayilzadə iki ölkə arasında mövcud olan təhsil və mədəni əlaqələrdən bəhs edib.

TALAP Təbiiqi Tədqiqatlar Mərkəzinin direktoru Rəşad Şəfiyev yeni geosiyasi reallığın dünyada mövcud olduğunu vurğulayaraq, Azərbaycanın bu reallığa uyğun olaraq öz siyasətini yenidən qurmağına zərurət olduğunu vurğulayıb.

Qazaxıstan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin Xarici Siyasət Araşdırmaları İnstitutunun İdarə Heyəti sədrinin müavini Amangeldi Tajenov regionda və dünyada geosiyasi hadisələrin son dövrlər məntəqəvi yonədə inkişaf etdiyini, buna görə də Qazaxıstan və Azərbaycanın öz xarici siyasət fəaliyyətlərini xüsusi- lə beynəlxalq təşkilatlarda qarşılıql









## Prezident İlham Əliyevin göstərişinə əsasən bölgələrdə vətəndaşların qəbulu keçirilir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin respublikanın bölgələrində vətəndaşların qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq, fəvqəladə hallar naziri Kəmaləddin Heydər avqustun 19-da Qəbələ şəhərində, nazirliyin Şimal-qərb Regional Mərkəzinin inzibati binasında Qəbələ və Oğuz rayonlarının sakinlərinin qəbulunu keçirib.

Fəvqəladə Hallar Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, qəbul edilən vətəndaşların müraciətlərinin bir çoxu yerində öz həllini tapıb, bir sıra məsələlərlə bağlı qanunvericiliyə uyğun dərhal zəruri tədbirlərin görülməsi barədə aidiyyəti strukturların rəhbərlərinə tapşırıqlar verilib.

Fəvqəladə hallar naziri ilə yanaşı, nazir müavirləri və nazirliyin müvafiq baş idarə və qurum rəhbərliyi də vətəndaşları qəbul edib. Ümumilikdə 200-dən artıq vətəndaşın müraciəti dinlənib.

Kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimov avqustun 19-da Balakən Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin inzibati binasında Balakən, Zaqatala və digər rayonlardan olan vətəndaşları qəbul edib, onların müraciətlərini dinləyib, ərizə və şikayətlərinə baxıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, qəbuldan şəhərin mərkəzində ucaldılan Ümummilli Lider Heydər Əliyevin abidəsi ziyarət edilmiş, önlənən tor çiçəklər qoyularaq xatirəsi ehtiramla anılıb.

Daha sonra nazir İnam Kərimov Balakən Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzinin inzibati binasında yaradılan şəraitlə tanış olub, fermerlərə informasiya məsləhət xidmətinin göstərilməsində iştirak edən Aqrar İnkişaf Kəndliyərinin bir qrupu ilə görüşüb.

Nazirliyin idarə və tabeli qurumlarının rəhbərlərinin iştirakı ilə keçirilən qəbulda 43 nəfərin müraciətinə baxılıb. Qəbula gələn vətəndaşların müraciəti əsasən subsidiyaların ödənişi, fermerlərə güzəştli şərtlərlə kreditlərin verilməsi, kənd təsərrüfatı texnikası və təsərrüfatı suyu ilə təminat, ixtisasa uyğun işlə təmin edilmə və digər məsələlərlə bağlı olub.

Nazir İnam Kərimov hər bir vətəndaşın müraciətini diqqətlə dinləyib, qaldırılan məsələlərin hərtərəfli öyrənilməsi və qanunvericiliyin tələblərinə uyğun qısa müddətdə həll edilməsi üçün müvafiq tapşırıqlar verib. Vətəndaşların müraciətlərinin bir qismi yerində öz həllini tapıb, qaldırılan bəzi məsələlər isə araşdırılması üçün nəzarətə götürülüb. Nazirliyin fəaliyyət dairəsinə aid olmayan müraciətlər müvafiq qurumlara çatdırılmaq üçün qeydiyyata alınıb.

Nazir vətəndaşlarla görüş zamanı dövlət başçısının kənd təsərrüfatının inkişafı ilə bağlı imzaladığı sərəncamların kənd təsərrüfatı istehsalçılarının rifah halının yaxşılaşdırılmasına və ölkəmizdə bu sahənin inkişafına tökan verəcəyini vurğulayıb.

Avqustun 19-da ekologiya və təbii sərvətlər naziri Muxtar Babayev Biləsuvar şəhərində yerləşən Heydər Əliyev Mərkəzində vətəndaşları qəbul edib.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən xəbərə görə, qəbuldan əvvəl Ulu Öndər Heydər Əliyevin abidəsi ziyarət edilərək önlənən gül dəstələri qoyulub, dahi şəxsiyyətin öz xatirəsinə dərin ehtiram bildirilib.

Görüş zamanı ətraf mühitin mühafizəsi, meşələrin qorunması, biomüxtəliflik, işlə təmin olunma və digər məsələlərlə bağlı vətəndaşların müraciətləri dinlənib. Qaldırılan məsələlərin bir qismi yerində həllini tapıb, digərlərinin isə araşdırılaraq zəruri tədbirlərin görülməsi barədə nazirliyin məsul işçilərinə müvafiq tapşırıqlar verilib.

Avqustun 19-da Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin sədri Anar Quliyev Balakən və Zaqatala rayonlarından olan vətəndaşları qəbul edib.

Komitədən AZƏRTAC-a bildirilib ki, qəbuldan əvvəl Zaqatala şəhərində Ümummilli Lider Heydər Əliyevin abidəsi ziyarət olunub, önlənən gül dəstəsi qoyularaq xatirəsi hörmətlə yad edilmiş, Komitə sədri Anar Quliyev Ulu Öndərin ömrü yolunu və fəaliyyətini əks etdirən ekspozisiya ilə tanış olub.

Şəhərdəki Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən qəbul zamanı vətəndaşların müraciətləri dinlənib. Komitənin fəaliyyət istiqamətlərinə aid olan müvafiq müraciətlərdən bəziləri yerində həll edilmiş, digərlərinin araşdırılması məqsədilə aidiyyəti üzrə yönləndirilib.

Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi nazirinin müavini Vüsal Nəzirli avqustun 19-da Mingəçevirdə həmin şəhərin sakinlərinin müraciətini dinləyib.

Nazirliyin İctimaiyyətə əlaqələr şöbəsinə AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, müraciət edənlərin bir qismi şəhid ailələrinin üzvləri və müharibə veteranları olub.

Vətəndaşların Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin səlahiyyət dairəsinə aid müraciətləri cavablandırılıb, müraciətlərdə əksini tapan məsələlərin həlli ilə əlaqədar tədbirlər görülmüşdür.

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin (AAYYA) İdarə Heyətinin sədri Saleh Məmmədov Qax rayonunda vətəndaşları qəbul edib.

Agentliyin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, qəbuldan əvvəl Ümummilli Lider Heydər Əliyevin abidəsi ziyarət edilərək, abidə önlənən gül dəstələri düzülüb və Ulu Öndərin əziz xatirəsinə ehtiram göstərilib.

Daha sonra Qax rayonundakı Heydər Əliyev Mərkəzinin inzibati binasında keçirilən qəbulda Qax və Şəki rayonlarından olan vətəndaşların müraciət və şikayətləri dinlənib.

Qəbul zamanı müraciətlər əsasən avtomobil yollarının təmir-bərpası və yenidən qurulması, işə qəbul və digər məsələlərlə bağlı olub.

Qəbulda hər bir vətəndaşın müraciəti dinlənilərək şikayətlərin qısa müddətdə araşdırılaraq zəruri tədbirlərin görülməsi barədə aidiyyəti struktur bölmələrinin rəhbərlərinə tapşırıqlar verilib. Vətəndaşlar tərəfindən qaldırılan məsələlərin bir qismi yerində həll olunub, araşdırılmasına ehtiyac olan müraciətlər nəzarətə götürülüb.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Vüqar Behbudov Şirvan və Hacıqabul sakinlərinin müraciətini dinləyib.

Agentliyin İctimaiyyətə əlaqələr və kommunikasiya şöbəsinə AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, 20-yə yaxın sakin fərdi ev, avtomobil təminatı, səyyar sosial xidmətin təşkili, sanatoriya-kurort yolları ilə təminat, eləcə də Sosial Xidmətlər Agentliyinin fəaliyyətinə aid digər sahələrə dair məsələlərlə əlaqədar müraciət ediblər.

Vətəndaşların müraciətləri dinlənib, onların qaldırdıqları məsələlərin öyrənilməsi və qanunvericiliyin tələblərinə uyğun həll edilməsi üçün müvafiq tapşırıqlar verilib.

Ötən dövrdə Xaçmaz, Gəncə, Sabirabad, Kürdəmir, Naftalan, Yevlax, Cəlilabad, Qəbələ, Tərtər, Masallı, Beyləqan, Göyçay, Sumqayıt və Şirvan daxil olmaqla ümumilikdə 31 şəhər və rayonun 400-ə yaxın sakinin müraciəti dinlənib.

Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin sədri Qoşqar Təhməzli avqustun 19-da Şəki şəhərindəki Heydər Əliyev Mərkəzində Şəki və Qax rayonlarından olan vətəndaşları qəbul edib.

Agentliyin İnformasiya təminatı və innovativ həllər şöbəsinə AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, qəbuldan əvvəl xalqımızın Ulu Öndəri Heydər Əliyevin abidəsi ziyarət edilərək önlənən gül dəstələri qoyulub, xatirəsinə dərin hörmət və ehtiram ifadə edildi.

Qəbulda vətəndaşların müraciətləri dinlənib, ərizə və şikayətlərinə baxılıb.

Qeyd edək ki, vətəndaşların müraciətləri əsasən agentliyin səlahiyyət dairəsinə aid məsələlərlə (qida məhsullarının təhlükəsizliyi, baytarlıq və fitosanitar nəzarətin dair normativ tənzimləmə, qida təhlükəsizliyi sahəsində fəaliyyət göstərən subyektlərin qeydiyyatı, qida təhlükəsizliyi, fitosanitar və baytarlıq sertifikatlarının verilməsi və s.) bağlı olub. Müraciətlərin bir qismi yerində həll olunub, bəzi məsələlər araşdırılması üçün nəzarətə götürülüb, agentliyin fəaliyyət dairəsinə aid olmayan müraciətlər isə müvafiq qurumlara çatdırılmaq üçün qeydiyyata alınıb.

# "Tezliklə Laçına qayıdacağıq"



## Doğma yurdlarına dönəcək vətəndaşlarla görüşlər keçirilir, ailələrin sayı dəqiqləşdirilir

Əvvəli 1-ci sahə.

### Dövlət başçısının tapşırığı sürətlə icra olunur

Prezidentin tapşırığına əsasən, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsində dərhal işlər başlanıldı. Avqustun 13-də dövlət komitəsində işğaldan azad edilmiş Laçın şəhərinə və rayonun Zabux, Sus kəndlərinə yerli sakinlərin qayıdışının təşkili ilə əlaqədar Prezidentin verdiyi tapşırıqların icrası vəziyyətinə həsr olunmuş müşavirə keçirildi.

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyətli hərbi-siyasi fəaliyyəti, rəşadətli ordumuzun qəhrəmanlığı sayəsində sarsıdıcı məğlubiyyətə uğradılmış Ermənistan Laçın rayonunun ərazisini, o cümlədən Laçın şəhərini, Zabux və Sus kəndlərini də bir güllə atmadan Azərbaycana qaytarmaq məcburiyyətində qalıb. Dövlət başçısının tapşırığına əsasən, keçmiş məcburi köçkünlərin həmin yaşayış məntəqələrinə qayıdışa hazırlanması bu gün qarşıya qoyulan mühüm vəzifələrdəndir.

Respublikanın müxtəlif bölgələrində müvəqqəti məskunlaşmış Laçın şəhəri, həmçinin Zabux və Sus kəndləri sakinlərinin, yəni doğma yurda qayıdacaq ailələrin sayının dəqiqləşdirilməsi, onların sosial vəziyyətinin və məşğulluq imkanlarının qiymətləndirilməsi üçün zəruri tədbirlərin həyata keçirilməsi, əhali arasında məlumatlandırma, təbliğat işlərinin aparılması, köçürülmənin texniki-təşkilati məsələlərinin həlli və digər vəzifələrlə

əlaqədar işlərin sürətləndirilməsi barədə struktur bölmələrə tapşırıqlar verilib. Dövlət komitəsində həmçinin Laçın şəhərinin, Zabux və Sus kəndlərinin bir qrup sakinini ilə görüş keçirilib. Onlar ölkə rəhbərinin müsahibəsini dinlədikdən sonra böyük sevinc hissi keçirdiklərini, doğma yurda qayıtmağa hər an hazır olduqlarını bildirdilər.

Görüşdə dövlət başçısının işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpası, məcburi köçkünlərin doğma yurda qayıdışının başlanması üçün verdiyi tapşırıqların icra vəziyyəti barədə iştirakçılara ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, komitənin struktur bölmələri Laçın şəhərinə, Zabux və Sus kəndlərinə qayıdışın təşkili ilə bağlı müəyyən edilmiş tədbirlərin icrası ilə məşğuldurlar. Doğma yurda qayıdacaq sakinlərin sayının dəqiqləşdirilməsi, məşğulluq imkanlarının qiymətləndirilməsi, arzu, istək və tələblərinin müəyyən edilməsi üçün sorğular aparılır, köçürülmənin səmərəli təşkili üçün zəruri tədbirlər həyata keçirilir.

### Sülh müqaviləsinin imzalanıqdan yayınan Ermənistanla gözdəki

Avqustun 17-də də Laçın şəhərindən otuz il əvvəl məcburi köçkün düşən və respublikamızın müxtəlif yerlərində müvəqqəti məskunlaşan vətəndaşlarla daha bir görüş keçirilib. Bu görüşdə dövlət komitəsinin böyük Qayıdış hazırlıq məqsədilə həyata keçirdiyi tədbirlər barəsində iştirakçılara ətraflı məlumat verilib. Bir daha diqqətə çatdırılıb ki, məcburi köç-

künlüyü başa gətən vətəndaşların könüllü, təhlükəsiz şərəitdə və ləyaqətlə doğma yurda qayıdışını təmin etmək üçün dövlət başçısının tapşırığı ilə bütün lazımi tədbirlər həyata keçirilib.

Görüşdə qayıdışa hazırlıq və köçürülmənin təşkili ilə bağlı açıq və səmimi fikir mübadiləsi aparılıb. Laçınlılar doğma yurda qayıdıb, onun sosial-iqtisadi inkişafına, işğalın fəsadlarından aradan qaldırılmasına töhfə verməyə, dağlar qoynundakı şəhəri dirçəltməyə hazır olduqlarını bildirdilər.

Qayıdışla bağlı fikirlərini bildirən Zabux kənd sakinləri qeyd ediblər ki, bu kənddə tarixən bir nəfər də erməni olmayıb, onların Azərbaycan ərazilərinə qarşı olan iddiaları yersizdir.

Prezidentin tapşırığı ilə dərhal tədbirlərə başlanılması, dövlət başçısının çıxışı bir daha siyasi iradənin, sarsılmaz qətiyyətin bariz təəcəssümüdür. Ermənistan da yaxşı bilir ki, İlham Əliyevin gerçəkləşdirmədiyi vəd, söz yoxdur. Əgər Azərbaycan Prezidenti bir fikir səsləndirirsə, mütləq onun reallığa çevrilməsi üçün ortaya iradə qoyur və tezliklə də məsələ həll olunur. Sözü imzası qədər keçərliliyi olan İlham Əliyev tezliklə vətəndaşlarımızın Laçın şəhərinə və Zabux, Sus kəndlərinə qayıdışını reallaşdırıb sülh müqaviləsinin imzalanıqdan hələ də yayınmağa çalışsan Ermənistanla gözdəki verəcəkdir.

Əminliklə deyər bilirik ki, dada-baba torpaqlarından uzun illər didərgin düşmüş şəxslər tezliklə öz torpaqlarına qayıdacaqlar. Laçın şəhəri və kəndləri yenidən gültüstə çevriləcəkdir.

Əsmər QARDAŞXANOVA, "Azərbaycan"

## İlkin hesablamalara görə, yanğın 4 min hektara yaxın əraziyə ziyan vurub

"Avqustun 15-dən şimal bölgəsində yanğınlar davam edir. Təəssüf ki, yanğınlar Şabran, Siyəzən, Quba və Xaçmaz rayonlarında olmaqla böyük ərazini əhatə edib. Bu, son dövrlərdə baş verən ən böyük yanğın hadisəsidir. Təbii böyük ziyan deyib. İlkin hesablamalara görə, yanğın belədiyyə, dövlət fondu torpaqları, eləcə də meşələr olmaqla ümumilikdə 4 min hektara yaxın əraziyə ziyan vurub".



AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri ekologiya və təbii sərvətlər nazirinin müavini Firdovsi Əliyev Qubada media nümayəndələrinə müsahibəsində bildirdi.

Nazir müavini qeyd edib ki, genişmiqyaslı yanğın ilk olaraq Şabran rayonunun Dağbilici kəndi yaxınlığında biçilmiş əkin sahəsindəndir.

"Yanğının əsas səbəbi insan amili ilə bağlıdır. Ümumiyyətlə, ölkəmizdə baş verən yanğınların 98 faizi insanların təsiri ilə baş verir. Ötən beş gün müddətində güclü küləklə müşayiət olunan hava şəraiti oldu. Küləyin sürəti bəzən 18-22 km/san çatırdı. Yanğını fiziki cəhətdən söndürmək mümkün deyildi. Bəzən yanğın söndürənlər boğulmaq təhlükəsi ilə üz-üzə qalırdılar. Çox şükür olsun ki, bu yanğın hadisələri zamanı xəsərət almadı. Vətəndaşlarımızdan xahiş edirik ki, yanğın təhlükəsizliyi qaydalarına ciddi əməl etsinlər", - deyən Firdovsi Əliyev qeyd edib.

## Küveyt Azərbaycan ilə münasibətlərin bütün sahələrdə inkişafına maraqlıdır

Avqustun 19-da Azərbaycan Respublikası xarici işlər nazirinin müavini Elnur Məmmədov Küveyt Dövlətinin ölkəmizə yeni təyin olunmuş səfəri Abdullah Məhəmməd Almauidi ilə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, E.Məmmədov səfəri yeni təyinatı münasibətlə təbrik edərək ona gələcək fəaliyyətində uğurlar arzulayıb. Azərbaycan və Küveytin ortaq mədəni və dini köklərlə bağlı olduqlarını diqqətə çatdıran nazir müavini ölkələrimiz arasında beynəlxalq təsəvvürlər, o cümlədən İslam Əməkdaşlığı Təşkilatı (İƏT), BMT və Qoşulma Hərəkatı (QH) çərçivəsində qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın mövcud olduğunu bildirdi.

Nazir müavini ikitərəfli əlaqələrin inkişaf etdirilməsində yüksək səviyyəli səfərlərin, eləcə də parlamentlərarası əlaqələrin məxsusi rolunu vurğulayıb. O, iqtisadi sahədə əməkdaşlığa toxunaraq son dövrlər iki ölkə arasında ticarət dövriyyəsinin həcmində müşahidə olunan artımın sevincverici hal olduğunu bildirdi, bu istiqamətdə münasibətlərin inkişafı üçün Hökumətlərarası Birgə Komissiyanın əlverişli mexanizminin olduğunu diqqətə çatdırıb.

Nazir müavini həmçinin Vətən müharibəsi və ərazilərimizin işğaldan azad olunması barədə həmsəhbətini məlumatlandıraraq, hazırda işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə aparılan bərpa-quruculuq işləri barədə danışıb.

Öz növbəsində səfir A.Almauid görüşə görə təşəkkürünü bildirib. O, dost və qardaş Azərbaycan ilə münasibətlərin bütün sahələrdə, o cümlədən siyasət, iqtisadiyyat, ticarət və turizm sahələrində inkişafında maraqlı olduqlarını qeyd edərək, fəaliyyət dövrü ərzində ikitərəfli əlaqələrin inkişafı üçün önləndən gələni əsirgəməyəcəyini bildirdi.

Görüşün sonunda səfir Abdullah Məhəmməd Almauid etimadnaməsinin sərənləri xarici işlər nazirinin müavini Elnur Məmmədova təqdim edib.

## Sus kəndinin sakinini Vaqif HƏSƏNOV: "O gözəl yerləri bərpa edəcəyik"

"Laçın rayonunun Zabux kəndi inzibati ərazisinə daxil olan Sus kəndinin sakinini Vaqif Həsənov 30 il əvvəl tərk etdiyi doğma yurda qayıtmağa hazırdır. İşğal dövründə qanunsuz məskunlaşdırılmış ermənilər kənddən çıxarıldıqdan sonra laçın ağsaqqal qayıdıb orada yaşamaq, ata-baba ocağını bərpa etmək istəyir".



Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, bu fikirləri Sus kəndinin sakinini Vaqif Həsənov söyləyib. Vaqif Həsənov deyib: "Ermənilər Laçını işğal edəndə də yandırdılar, indi tərk edəndə də yandırdılar. Amma biz o gözəl yerləri bərpa edəcəyik".

Tezliklə doğma yurda qayıtmağa hazırlaşan keçmiş məcburi köçkün Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevə, birinci xanım Mehriban Əliyevaya, torpaqlarımızı işğaldan azad edən rəşadətli Azərbaycan Ordusuna, qəhrəman əsgər və zabitlərimizə minnətdarlığımı ifadə edib, şöhidlərimizə Allahdan rəhmət, qazilərimizə şöfa diləyib.

Dövlət Komitəsinin hazırladığı videolarla Laçın şəhərinin, Zabux və Sus kəndlərinin sakinləri doğma yurda qayıdışla bağlı fikirlərini bölüşürlər.

## Zaqatalada "Kənd boğçası" adlı kənd təsərrüfatı yarmarkası təşkil olunub

Avqustun 19-da Zaqatala rayonunda Azərbaycan hökuməti tərəfindən maliyyələşdirilən BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatı (FAO) - Azərbaycan Tərəfdaşlıq Proqramına daxil olan və Avropa İttifaqı tərəfindən maliyyələşdirilən layihələrin iştirakı ilə kənd təsərrüfatı məhsullarının yarmarkası keçirilib.

Yarmarkada FAO-Azərbaycan Tərəfdaşlıq Proqramının üç layihəsi (Qadınların iqtisadi səlahiyyətlərinin artırılması, Gənclərin aqrar məşğulluğunun artırılması, Qoynuculuğun davamlı inkişafı və ərzaq məhsullarının istehsalı üzrə dəyər zəncirinin yaradılması) və Avropa İttifaqının maliyyə dəstəyi və FAO-nun təşkilatçılığı ilə həyata keçirilən bir layihə (Azərbaycanın şimal-qərb regionunda davamlı və inklüziv yerli aqrar-ərzaq sistemlərinin inkişafı) iştirak edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Zaqatala rayon Mədəniyyət Mərkəzinin həyatında təşkil olunan sərgi-yarmarkada həmin layihələrdən yararlanacaq kiçik fermer təsərrüfatlarının, sahibkarlıq müəssisələrinin istehsal etdikləri məhsullar təqdim olunub.

Tədbirin açılış mərasimində Zaqatala Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini - Sosial-iqtisadi inkişaf təhlili və proqnozlaşdırılması şöbəsinin müdiri İlkin Şəfəzadə çıxış edərək, yarmarkanın işinə uğurlar arzulayıb.

Kənd təsərrüfatı nazirinin müavini İlhamə Qədimova çıxışında qeyd edib ki, aqrar sektorun dayanıqlılığının təmin olunması və ərzaq təhlükəsizliyinin qorunması üçün əhəmiyyətli tədbirlər həyata keçirilməlidir. Saziş çərçivəsində ərzaq təhlükəsizliyinin qorunması, kənd yerlərinin inkişafı, əhalinin gələcəklərinin yüksəldilməsi, müxtəlif əhəli qruplarının, gənclərin və qadınların aqrar məşğulluğunun artırılması, informasiya-məsləhət xidmətinin təşkili sahəsində əhəmiyyətli işlər görülüb. Nazir müavini bildirib ki, bu yarmarkanı görülməli işlərin və nəticələrin qiymətləndirilməsi kimi də dəyərləndirmək olar. Belə yarmarkalar beşəniflər arasında əlaqələrin qurulmasında



və istehsal olunan məhsulların bazara çıxarılmasında xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Avropa İttifaqının (Aİ) Azərbaycanı Nümayəndəliyinin rəhbəri Peter Mixalko çıxışında bildirib ki, Aİ Azərbaycanın etibarlı tərəfdaşı olaraq qalır. Azərbaycanın Avropa ölkələrinə ixrac etdiyi məhsulların sayı ildən-ilə çoxalır. Sevindirici haldır ki, Zaqatalada yetişdirilən fındıq artıq Avropa bazarlarında da yaxşı tanınır. Zaqatala Avropanın kənd təsərrüfatı xərçəsinə öz yerini tutur.

Tədbirdə həmçinin BMT-nin rezident əlaqələndiricisi Vladanka Andreeva, FAO Azərbaycan ofisinin rəhbəri Mələk Çakmak, proqram rəhbərləri, layihə menecerləri çıxış ediblər. Bildirilib ki, fermer yarmarkasının məqsədi yerli qida və kənd təsərrüfatı məhsullarını təqdim edərək potensial alıcı və istehlakçılara həmin məhsullara cəlb etməkdir. Yarmarka-

nın təşkili bölgəyə məxsus məhsulların və adət-ənənələrinin təbliğinə töhfə verərək, regionun dayanıqlı inkişafına dəstək olacaqdır. Kənd əhalisinin gələcəklərinə və dolanışığına vəziyyətini yaxşılaşdırmaq və dəyər zənciri yaratması ilə kiçik sahibkarlıq müəssisələrinin dəstəklənməsi yarmarkanın əsas hədəflərindən biridir.

Vurğulanıb ki, yarmarkada iştirak edən hər bir fermer qida zəncirində təhlükəsiz qida və qida məhsullarının itkisiminin, israfının azaldılmasında da xüsusi yer tutur. Diqqətə çatdırılıb ki, yarmarkada iştirak edən hər bir fermer qida zəncirində təhlükəsiz qida və qida məhsullarının itkisiminin, israfının azaldılmasında da xüsusi yer tutur. Diqqətə çatdırılıb ki, yarmarkada iştirak edən hər bir fermer qida zəncirində təhlükəsiz qida və qida məhsullarının itkisiminin, israfının azaldılmasında da xüsusi yer tutur.

Sonra Şəki-Zaqatala regionunda icra edilən və FAO-Azərbaycan Tərəfdaşlıq Proqramı (FAPP) və Avropa İttifaqı tərəfindən maliyyələşdirilən layihələrin təqdimatı olub.









# İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

## Azərbaycanın turizm ölkəsinə çevrilməsi üçün böyük şansları var



Dünyada turizmin inkişafında gərginliklər yaşansa da, Azərbaycan bu sahədə böyük layihələr reallaşdırır və turizm sektoruna ciddi maliyyə vəsaitləri yatır. Dünyanın bir sıra ölkələrində kənddən şəhərə axın elə ciddi problemlər yaradır ki, regionlar inkişafdan dayanır, həyat isə bütünlüklə donur. Belə yerlərdə nömin turizmin inkişafından danışmaq, ümumiyyətlə, perspektivlərdən söz açmaq mümkün deyil.

Bu baxımdan Prezident İlham Əliyevin apardığı iqtisadi islahatların mexanizmi elə qurulmuşdur ki, kəndlə şəhər arasında fərq nəzərə çarpmır. Paytaxtdan tutmuş ən ucaq kəndə və işğaldan azad edilmiş ərazilərə qədər bütün ölkədə quruculuq işləri gedir, yeni turizm obyektləri inşa edilir, parklar salınır.

Bu il avqustun 12-də Prezident İlham Əliyev İsmayıl rayonunun Basqal qəsəbəsində Azərbaycan Televiziyasına verdiyi müsahibədə bu mövzuya ətraflı toxunmuş, bir sıra tarixi abidələrin bərpasına göstəriş verdiyini demişdir: "Diri Baba" türbəsi öz nadirliyi ilə bütün Qafqaz bölgəsində seçilir. Yaşı 500 ildən çox olan bu türbə əsrlər boyu Azərbaycan xalqı tərəfindən müqəddəs yer kimi tanınıb. Əlbəttə, bizim borcumuzdur ki, bu qədim tarixi abidəni yaşadaq, ona yeni həyat verək, bərpə edək və onun ətrafında mövcud olan şərait də müasir standartlara cavab verməlidir".

Burada diqqətçəkən məqam ondan ibarətdir ki, dövlət başçısı üçün ölkənin paytaxtı və hər hansı ucaq bir qəsəbəsindəki bərpə işlərində heç bir fərq yoxdur. Bütün abidələrə, milli-mədəni irsimizə yanaşma yüksək tələblərlə yanaşı seçilir. Hələ bir neçə il

əvvəl Prezident Basqal qəsəbəsini inkişaf, Basqalın tarixi irsinin qorunması ilə bağlı xüsusi sərəncam imzalamış, Dövlət Turizm Agentliyi isə artıq işlərin təqribən 50 faizini başa çatdırmışdır.

Prezident İlham Əliyev belə deyir: "Basqal bizim qədim kəndlərimizdən biridir, özünəməxsus tarixə malik olan bir yerdir. Əlbəttə, mən çox istəyirdim ki, həm bu yerin tarixi siması qorunsun, eyni zamanda burada yaşayan insanlar üçün daha yaxşı şərait yaradılsın, - bunu da biz təmin etdik, - iş yerlərinin yaradılması üçün yeni imkanlar açıldı. Əminəm ki, Basqal qəsəbəsi Lahic qəsəbəsi kimi, bu bölgənin çox qədim tarixi yaşayış məkanı olaraq öz simasını bütün dünyaya açacaq. Yeni həm Azərbaycan vətəndaşları, həm ölkəmizdə olan qonaqlar, bildiyiniz kimi, indi Lahicə dərman səfərləri edirlər. Əminəm ki, eyni aqibət Basqal qəsəbəsi üçün də olacaq. Bu məqsədlə bu tarixi yaşayış yerinin konservasiyası, bunun tarixi simasının qorunması xüsusi əhəmiyyət daşıyır".

Prezidentin bu söhründə aydın görünən odur ki, pandemiya və global gərginliklərin yaratdığı çətinliklərə baxmayaraq, Azərbaycanın bütün bölgələrində turizmin inkişafına ciddi vəsaitlər ayrılır, onun müasir dünya tələbləri ilə uzlaşmasına diqqət yetirilir. Ümumiyyətlə, biz onun şahidliyik ki, son illərdə verilən bütün qərarlar və göstərişlərdə bu və digər bölgələrin inkişafında turizm perspektivli sahələrdən biri kimi nəzərdə tutulur.

Elə həmin gün, avqustun 12-də Prezident İlham Əliyevin Ağsu şəhərindəki Bayraq meydanında Gənc Sənətkarlar Mərkəzinin və Dövlət Rəzmçiləri Muzeyinin açılışında iştirak etməsi bir daha onu təsdiqləyir ki, dövlət baş-

çısı tərəfindən Azərbaycan mədəniyyətinin təbliğinə, milli-mədəni irsinin və turizmin inkişafına fərqli konseptual baxış sərgilənir. Mərkəzdə 36 yerlik akt zalı, məşq səhnsəsi, teatr dərnəyi, rəsm, heykəltaras, foto, dərzi otaqları, moda nümayişi podiumu var. Yeni bura gələn hər hansı bir ziyarətçi ecazkar bir dünyaya qədəm qoyur, özü ilə aparacağı xatirələrin qanadlarında bir də buralara dönəcəyini yaddaşına həkk edir.

Dövlət Rəzmçiləri Muzeyinin sərgi zalında yaradılan 16 bölmədə Azərbaycan xanlıqlar dövrünün xəritəsi, Orta əsrlərə aid döyüşçüləri əks etdirən manikənlər, həmin dövrdə xanlıqların istifadə etdiyi bayraqlar, XIX əsr Azərbaycan şəhərlərinin gerbləri, fotoşəkillər, dövlət rəzmçiləri haqqında kəlmələr, çoxsaylı poçt markaları, oradan və medallar nümayiş olunur.

Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva həmçinin İsmayıl rayonunda "Basqal" Dövlət Tarix-Memariq Qoruğu ərazisində aparılan və icrası nəzərdə tutulan tikinti-bərpə işləri ilə tanış olublar. Burada Şeyx Məhəmməd məscidinin içərisində, Bazar meydanında, Qalabəzi ərazisində aparılan fundamental arxeoloji tədqiqatlar nəticəsində tarixi Basqal qalasının divarlarının yeri aşkar edilmiş, XVII əsrə aid edilən tarixi hamamın ətrafında Azərbaycanın ən qədim kanalizasiya sistemlərindən biri hesab olunan kürebənd sisteminin işləmə prinsipi aşkara çıxarılmışdır. Etnoqrafik və elmi-tarixi araşdırmalar nəticəsində Basqalın tarixi dərinliyi araşdırılaraq qoruyun elmi-inventar fondu hazırlanmış, əski əlifba ilə yazılmış dini, elmi və sosial həyatla bağlı minlərlə qiymətli yazma mətni aşkar edilərək fonda təhvil verilmişdir.

Birçün günün ərzində dövlət başçısının ziyarət etdiyi və açılışında iştirak etdiyi obyektlər belə qənaətə gəlməyə imkan verir ki, Azərbaycan dünya turizmində öz layiqli yerini tutmağa cəsarətli. Son iki ildə turizm iqtisadiyyatına ağır zərbə dəyşə də, bu gün hamı perspektivləri nəzərdən keçirir, yeni hədəflərə köklənirlər.

Pandemiyanın dünya iqtisadiyyatına vurduğu yüz milyardlarla ziyan yəqin ki, hamıya məlumdur. Ümumdünya Turizm Təşkilatının (UNWTO) məlumatına görə, dünya üzrə koronavirus böhranının ilk ilində bir ölkədən digərinə bir gecəlik ziyarətə gələnlərin sayı 73 faiz azalmışdır. 2021-ci ildə vəziyyət tədricən bərpa olunmağa başlamışdır. Dünya turizmi 2021-ci ildə 2020-ci ilə nisbətən 4 faiz artsa da, 2021-ci ildə turistlərin sayı 2019-cu ilə nisbətən 72 faiz az olmuşdur. Keçən il turist qəbul edən ölkələrin sırasında Karib hövzəsinə daxil olan ölkələrin beynəlxalq turizm göstəriciləri 2020-ci ilə müqayisədə 63 faiz qalxmışdır. Turistlər üçün 2020-ci ildə Cənubi Aralıq dənizi əraziləri (57 faiz) və Mərkəzi Amerika (54 faiz) dəbə minməkdədir. Şimali Amerikaya turist axını 17 faiz, Mərkəzi və Şərqi Avropaya isə 18 faiz artmışdır. Amma Asiya-Sakit okean hövzəsinə gələn turistlərin sayı 2020-ci ilə nisbətən 65 faiz aşağı düşmüşdür. Bunun da əsas səbəbi ölkələrin əksəriyyətinin sərhədlərini turistlərin üzünə qapamaları olmuşdur.

Belə gərgin məqamda Azərbaycan Prezidentinin turizmin inkişafına diqqət verməsi, əslində, alışıq layıqdır. Xatırladaq ki, dünyada turizmdən gələn gəlirlər ciddi məbləğdir.

**Bahadır İMANQULİYEV,**  
"Azərbaycan"

COVID-19 pandemiyasının təsirləri və dünya iqtisadiyyatında yaranan qeyri-müəyyənliklər səbəbilə təchizat zəncirlərinə mütəmadi təzyiqlər yaranması, logistik xərclərin yüksəlməsi, bir çox ölkələrin tələbdən artıq ehtiyat yaratması və buğda istehsalçısı olan ölkələrin daxili bazarı qorumaq məqsədilə müxtəlif proteksionist tədbirləri fonunda dünya bazarlarında ərzaqlıq buğdanın qiymətində artım davam etməkdədir.

Əsas ərzaqlıq buğda istehsalçısı olan ölkələrdə yaranmış siyasi və hərbi münaqişələr səbəbilə dünya bazarlarında ciddi qiymət və tədarük riskləri, habelə həmin məhsulların global ticarətdə möhüddüzlər müşahidə olunur. Münaqişələrin yaratdığı qeyri-müəyyənliklər, ərzaqlıq buğdanın logistik xərclərinin kəskin şəkildə yüksəlməsi, ixracın məhduddluğu və digər istehsalçı ölkələrin təbii etdiyi ixrac qadağaları dünya bazarında təklifin azalmasına və qiymətlərin yüksəlməsinə gətirib.

BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının (FAO) məlumatına əsasən, 2022-ci ilin iyul ayında 2021-ci ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə ərzaqın dünya üzrə qiymət artımı 13,1 faiz səviyyəsində dəyərləndirilir. Təşkilatın proqnozlarına əsasən, 2022-ci ildə ümumilikdə global istehsalın həcmi azalacağı gözlənilir. Bununla yanaşı, ölkəmiz üçün xüsusilə önəmli olan məhsullərdən biri ən böyük ərzaqlıq buğda istehsalçılarından və Azərbaycan ixrac edilən buğdanın əsas mənbə ölkəsi olan Rusiyanın 2021-ci

## İri un və çörək istehsalçıları birgə məlumat yayıblar



ilin fevral ayından təbii etdiyi yüksək ixrac tariflərinin hələ də qüvvədə qalmasıdır. Dünya bazarlarında müşahidə olunan bu vəziyyət və ixracın məhduddlaşması ilə əlaqədar ölkəyə taxıl və ixcal edən sahibkarlıq subyektləri ciddi qiymət təzyiqləri ilə üzləşiblər. Cari ilin iyul ayında ölkəyə ərzaqlıq buğdanın orta ixcal qiyməti 402,46 dollar təşkil edib ki, bu da 2021-ci ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 67 faiz (orta ixcal qiyməti 241 dollar), dekabr ayı ilə müqayisədə isə 18,4 faiz (orta ixcal qiyməti 339,89 ABŞ dolları) yüksəkdir.

Bununla belə, ötən il ərzaqlıq buğdanın dünya üzrə kəskin bahalaşmasının Azərbaycana təsirinin azaldılması məqsədilə hökumətin ayırdığı subsidiyalar hesabına buğda və onun qiyməti real qiymətlərdən aşağı saxlanılıb. Subsidiyalar hesabına bu qiymətlərin uzunmüddətli dövrdə liberal iqtisadi tələblərə zidd olaraq qeyri-real səviyyədə saxlanılması mümkün olmadıqdan, cari ilin əvvəlindən etibarən ərzaqlıq buğda tədarüki və un istehsalı ilə məşğul olan sahibkarlıq subyektləri onun qiymətini ərzaqlıq buğdanın

ilin əvvəlinə olan ixcal qiymətinə uyğunlaşdırıb. Un istehsalçıları çörək və un məmulatlarının qiymətini 2022-ci ilin taxılın biçin-tədərək dövründə göstərilən səviyyədən yuxarı qalxmaması üçün bütün sayımları səfərbər ediblər və ötən dövr ərzində ərzaqlıq buğdanın qiymətində artımlar baş versə də, onun qiymətində artım olmayıb. Bununla belə, dünya bazarlarında taxılın qiymət dinamikasında artımın davam etməsi qiymətlərin yenidən yüksəldirilməsinə zəruri edir.

Yaranmış vəziyyətdə ixcal qiymətləri (ərzaqlıq buğdanın son üç ay üçün orta aylıq ixcal dəyərinin 365 dollar səviyyəsində olması) və emal xərcləri nəzərə alınmaqla, qiymətlərin yuxarı həddləri müəyyən edilmişdir: 50 kiloqramlıq bir kisə unun Bakı şəhərində ən yüksək qiymət həddi - 40,70 manat.

Nəticədə, onun yeni qiymətinə uyğun olaraq 500 qramlıq onənvə (dairəvi) çörəyin pərakəndə satış qiyməti - 55 qəpik, 600 qramlıq çörəyin pərakəndə satış qiyməti - 65 qəpik, 650 qramlıq çörəyin pərakəndə satış qiyməti - 70 qəpik təşkil edəcək.

## 346 minə yaxın elektron arayış verilib

Bu ilin yanvar-iyul aylarında Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin fəaliyyət sahələri üzrə 346 minə yaxın elektron arayış verilib.

Son 4 ildə əmək, məşğulluq, sosial təminat, əlillik, reabilitasiya və s. sahələr üzrə elektronlaşma proqramı çərçivəsində 30-dək elektron arayış növü istifadəyə verilib. Nazirliyin e-xidmətləri vətəndaşların iş yerinə və ya əlil-

liyə dair, pensiya, müavinət və təqaüd, maddi yardım, ünvanlı yardım, dövlət tərəfindən mənzil və avtomobillə təmin edilmə, fərdi şəxsi hesab və s. barədə e-qaydada arayış əldə etmələrinə imkan yaradır.

Hazırda nazirliyin e-sistemlərinin 31 qurumun informasiya bazaları ilə inteqrasiyası həyata keçirilir. Həmin qurumlar tərəfindən son 7 ayda nazirliyin informasiya bazalarından edilən sorğu sayı 120 milyon 654 min olmuş.

## Təbii qaz ixracı artıb

Yanvar-iyul aylarında ölkədən 12 milyard 704,1 milyon kubmetr təbii qaz ixrac edilib.

Dövlət Gömrük Komitəsindən verilən məlumata görə, ixrac edilən təbii qazın dəyəri isə 8 milyard 219,9 milyon ABŞ dolları olub.

Xatırladaq ki, 2021-ci ilin eyni aylarında Azərbaycandan 12 milyard 61,1 milyon kubmetr təbii qaz ixrac edilib. Həmin ixracın dəyəri 2 milyard 14,9 milyon dollar olub.

## Azərbaycanla Moldova arasında ticarət dövriyyəsinin həcmi 13 milyon dolları ötüb

Bu ilin yanvar-iyul aylarında Azərbaycanla Moldova arasında ticarət dövriyyəsinin həcmi 13 milyon dolları ötüb.

Yeddi ayda Azərbaycandan Moldovaya 10,9 milyon dollar həcmində məhsul ixrac olunub. Moldovadan ölkəmizə isə 2,2 milyon dollar dəyərində məhsul ixcal edilmişdir.

## Qobustanda indiyədək 18 min hektar sahədə yay şumu çıxarılıb

Qobustan rayonunda payızlıq ökinlər üçün ciddi hazırlıq işləri görülür. Hazırda hər yerdə gələcək yüksək məhsul üçün mühüm aqrotexniki tədbirlərdən olan yay şumu çıxarılıb.

Rayon Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzindən bildirilir ki, qarşıdakı payızda 30 min hektar sahədə ökin aparılacağı proqnozlaşdırılır. Hazırda yay şumu üçün hər gün sahələrə 100-dən çox traktor çıxarılır. Rayonun bütün ərazilərində, xüsusilə daha çox payızlıq ökin aparılacaq Qobustan şəhər, Poladlı, Ərəbqədim, Təklə, Xilmilli kənd ərazi icra nümayəndəliklərində bu mühüm tədbir uğurla və mütəşəkkilliklə davam etdirilir.

Bu il rayon üzrə ümumilikdə 31 min hektar sahədə yay şumunun çıxarılması gözlənilir.

Paytaxtın küçələrində, ölkənin magistral yollarında inşa edilmiş çoxsaylı yerüstü keçidlər bəzən körpü də adlandırılır. Bəlkə buna heç irad tutmaq lazım deyil. Çünki üstündən körpü keçən elə çaylar var ki, müasir yollarımız onlardan enlidir. Əgər belə demək mümkündürsə, həmin keçidlər günümüzün tələblərindən irəli gələn özünəməxsus körpülərdir. "Yol çəkib körpü salan isə həmişə əbədlilik qazanar", - deyiblər.

Regionların sosial-iqtisadi inkişafına yönəldilən I Dövlət Proqramının həyata keçirilməyə başladığı 2004-cü ildən bəri Azərbaycanda hər il ən azı min kilometr yol çəkilib, yaxud əsaslı təmir olunub. İndi yollarımız dünyaya uzanır. Torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi ilə yol çəkilişi daha geniş vüsət alıb. Bununla yanaşı, paytaxtda, eləcə də ölkənin digər şəhərlərində küçələrin, bölgələrdə kəndərarası yolların təmiri diqqətdən kənar qalmır. Bütün bu işlərin sırasında yerüstü keçidlərin inşası da özünə xüsusi yer alır.

Hazırda Prezident İlham Əliyevin vətəndaşların avtomobil yollarını rahat və təhlükəsiz şəkildə keçməsinə təmin etmək istiqamətində göstəriş və tapşırıqlarına əsasən, Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi (AAYDA) tərəfindən kompleks tədbirlər həyata keçirilir. Belə ki, piyadaların avtomobil yolunu keçməsinə problem yaranan ərazilərdə yeni yerüstü piyada keçidləri tikilir. Bir neçə yerüstü piyada keçidinin inşası ma-



## Yol çəkib körpü salan isə əbədlilik qazanar

gistral avtomobil yollarının Bakı şəhərinə yaxın ərazidən keçən hissələrində aparılır. Həm də keçidlər insanların intensiv hərəkət etdiyi yerlərdə inşa olunur. Məqsəd piyadaların rahat və təhlükəsiz şərəitdə yolu keçməsinə təmin etməkdir. avtonəqliyyat vasitələrinin fasiləsiz və maneəsiz hərəkətinin təşkilidir.

Bu çərçivədə M1, M2 və M4 magistral avtomobil yollarında 8 yerdə - Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədi avtomobil yolunun 21, 28 və 46-cı kilometrlik, Bakı-Ələt-Qazax-Gürücün ilə dövlət sərhədi avtomobil yolunun 25-ci kilometrlik və Bakı-Şamaxı-Yevlax avtomobil yolunun 18,5, 20, 21,5 və 25-ci kilometrlik hissələrində keçidlər inşa edilir.

Daha bir yeni yerüstü piyada keçidi paytaxtda, Mərdəkan prospekti-

nin Qala-Pirallahı avtomobil yolu ilə kəsişməsində tikilir. Layihə üzrə keçidin ümumi uzunluğu 65,4, daxili eni 4,5, aşırım hissəsinin uzunluğu 50,6 metrdir. Yol səviyyəsindən hündürlüyü 5,5 metr təşkil edən keçid üstüaşağı və torşəkilli metal konstruksiyadan ibarət olacaq. Belə ki, o öz görünüşü ilə şəhərin gözəlliyini daha da artıracaq.

Hazırda keçiddə özü svaylarının vurulması, özü və dayaqların tikintisi aparılır. Keçidin metal konstruksiyası zavod şəraitində hazırlanır. Beynəlxalq standartlara cavab verəcək keçid müasir texnologiyalar əsasında və keyfiyyətli materiallardan istifadə edilərək inşa olunur.

Keçidin iki giriş-çıxışdan ibarət olması nəzərdə tutulub və burada fiziki məhduddüzlülər insanlar rahat hərəkətinə şərait yaratmaq da un-

dulmayıb. Bunun üçün beynəlxalq standartlara uyğun oval tipli piyada pandusları quraşdırılacaq.

Dövlət başçısının vətəndaşların avtomobil yollarını rahat və təhlükəsiz şəkildə keçməsinə təmin etmək istiqamətində verdiyi göstəriş və tapşırıqlarına əsasən, həyata keçirilən kompleks tədbirlər çərçivəsində digər bir layihə isə yekunlaşıb. Belə ki, M-4 Bakı-Şamaxı-Yevlax avtomobil yolunun 14,9-cu kilometrliyində inşa olunan yerüstü piyada keçidi vətəndaşların istifadəsinə verilib. Bu mənasız bələdçilik tədbiri keçirilib.

Qeyd edək ki, sözügedən ərazidə AAYDA tərəfindən yerüstü piyada keçidinin layihələndirilməsinə 2021-ci ilin əvvəlindən, tikinti işlərinə həmin ilin mart ayında başlanıb. Layihə çərçivəsində tikinti sahəsinə düşən kommunikasiya xətlərinin kö-

çürülməsi, yolun hər iki tərəfində yeni avtobus cibliklərinin, iki dayanacaqın, nəzarətçi otağının inşası, həmçinin ətrafın abadlaşdırılması işləri görülüb.

İki giriş-çıxışdan ibarət piyada keçidi orta dayaqsız metal konstruksiyalıdır, onun ümumi uzunluğu 40,5, aşırım hissəsinin uzunluğu 34,5, eni 3,5, pilləkənlərinin eni 3, yol səviyyəsindən hündürlüyü 5,5 metr təşkil edir. Keçiddə fiziki məhduddüzlülər şəxslərin rahat hərəkətinə təmin etmək üçün müasir lift sistemləri quraşdırılıb. Videomüşahidə qurğuları isə fasiləsiz nəzarətə imkan yaradır.

Qeyd edildiyi kimi, M-4 Bakı-Şamaxı-Yevlax avtomobil yolunun daha dörd yerində yüngül konstruksiyalı keçidlər inşa olunur. Tikinti işlərinin cari il ərzində başa çatdırılması nəzərdə tutulur.

Bundan əlavə, ölkə ərazisində zəruri olan yerlərdə yeraltı keçidlər də tikilir. Tədbirlər planına əsasən, növbəti illərdə ehtiyac yaranan digər ərazilərdə də piyada keçidlərinin inşası aparılacaq. İnşası aparılan və eyni zamanda nəzərdə tutulan yerüstü piyada keçidləri yüngül konstruksiyalıdır.

Düşmənlər tərəfindən dağıdılmış şəhər və kəndlərini bu gün təzadən tikən, nəhəng dəhlizlər açan, yollar çəkilən körpülər salan Azərbaycanda piyada keçidlərinin inşası bəlkə də ilk baxışdan kiçik bir iş kimi görünə bilər. Əslində isə bu, dövlətimizin öz vətəndaşına qayğıkeşliyinin, onun rahatlığının, təhlükəsizliyinin təmin olunmasına yönəldilən böyük diqqət-daha bir bariz nümunəsidir.

**Flora SADIQLI,**  
"Azərbaycan"









## Ən qədim çimərlik



**İ**sti yay günlərinin əvəzəlməz seçimi olan çimərlikləri hazırda dünyanın bir çox yerlərində asanlıqla tapmaq olur. Lakin bir zamanlar dünyada yalnız bir ictimai çimərlik mövcud idi - "Revere". Bu, ən qədim çimərlik hesab edilir.

"Revere" çimərliyi ABŞ-in Massaçusets ştatının Revere şəhərində, Bostonun təxminən 8 kilometrlik məsafədə yerləşən ictimai məkandır. Çimərliyin uzunluğu 5 kilometrdir. 1875-ci ildə buraya dəmir yolu xəttinin çəkilməsi çimərliyin yay istirahət zonası kimi məşhurlaşmasına səbəb olub. Çimərliyə marağ o qədər böyük olub ki, 1896-cı ildə açılış gündündə təxminən 45 min insan iştirak edib.

İctimaiyyət tərəfindən ən yaxşı şəkildə istifadə olunması üçün "Revere Beach" in dizaynı Çarlz Eliotna həvalə edilib. Çimərlik salınan zaman sahil boyunca 100-dən çox tikili sökülüb. Daha sonra dizayna uyğun olaraq ətraf ərazilərdə əzəmətli pavilyonlar və stendler yerləşdirilib. Tünel keçidləri isə soyunub-geyinmə otaqlarına rahat gediş-gəliş üçün inşa edilib. Həmçinin okeanın sahilində salınan böyük bulvarda karusellər, kinoteatrlar, kafə və restoranlar, bir sözlə, istirahət üçün hər şey düzəldilib.

Lakin "Revere" çimərliyi XX əsrin ortalarından sonra nüfuzunu itirməyə başlayıb və 1978-ci ildə baş verən dəhşətli qovğun pavilyonları, səkiləri, attraksionları dağıdaraq çimərliyin böyük bir hissəsini yuyub aparıb. 1992-ci ildə yenidən bərpa edilərək insanları istifadəsinə verilən çimərlik hələ də öz populyarlığını qoruyub saxlayır.

## İlk su ehtiyatı - hovuz

**Q**ədim zamanlarda hovuzlardan su anbarı kimi istifadə edilirdi. Daha sonra onlar fəvvarələr formasında şəhərləri bəzəyən dekorativ nəsnəyə çevriliblər. Günümüzə isə yay aylarında istirahət və ayləncəni özündə birləşdirən hovuzlar ilkin qayəsindən olduqca kənarlaşıb.

Üzgüçülük qədim idman növlərindən biri olduğundan məhz hovuzların da erkən tikilməsi və belə məqsədlər üçün istifadəsi tövəcəbli deyil. Qədim yunanlar və romalılar atletika məşqləri etmək, dəniz oyunları və hərbi təlimlər üçün süni hovuzlar tikmişlər. Roma imperatorlarının baltıqları saxlamaq üçün xüsusi hovuzları da olub.

Dünyanın ən qədim hovuzu olan "Böyük Hamam" Pakistanın Sindh şəhərində yerləşən nəhəng qala kompleksinin bir hissəsidir. Arxeoloqlar hovuzun yerləşdiyi ərazini 1926-cı ildə qədim xarabaların arasından aşkar ediblər. Aparılan tədqiqatlar sonra tikilinin eramızdan əvvəl 3-cü minilliyə aid olduğunu müəyyənləşdirib. "Böyük Hamam"ın ölçüsü 83 kvadratmetr, dərinliyi isə 2 metr olub. Hovuzun hər iki girişində iki enli pilləkən inşa edilib. Döşəmə və divarlar kərpicdən hörülüb, su kəçirməsi üçün qalın bitum təbəqə ilə örtülüb.

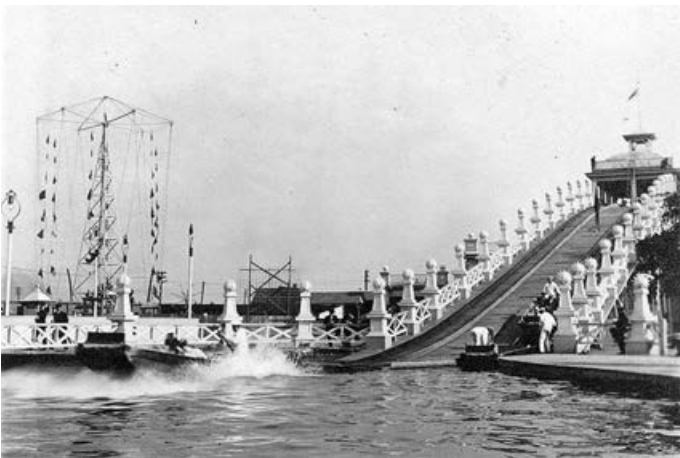
Bundan əlavə, Şri Lankada yerləşən "Kuttam Pokuna" və Texasda "Deep Eddy Pool" adlanan çimərlik kimi istifadə edilən hovuzlar da tarixdə qədimliyi ilə seçilir. "Deep Eddy Pool" 1935-ci ildə güclü daşqın nəticəsində dağılıb da, sonradan yenidən tikilərək insanların istifadəsinə verilib. Qədim hovuzlar günümüzə olduqca yaxşı vəziyyətdə gəlib çatıblar. Onlar aşkar



edildikdən sonra üslublarına uyğun təmir və yenidənqurma işləri aparılaraq abidə kimi qorunub saxlanılır.

Üzgüçülük hovuzlarının geniş yayılması isə XIX əsrdən başlayır. Bu idman növünün inkişafı hovuzların da sayını artırmağa başlayıb. Həmin vaxtlarda dəniz və göllərdə yarımlara qatılanlar tez-tez boğulma təhlükəsi ilə ü-z-üçə qalırdılar. Buna görə də, üzmək, suya tullanmaq, su polosu kimi yarışların hovuzlarda təşkil xüsusi əhəmiyyət kəsb edirdi. Evlərdə tikilən hovuzlar isə İkinci Dünya müharibəsindən sonra ABŞ-da məşhurlaşdı. Ester Uilyamsın Hollivud filmlərindəki üzgüçülük nümayişləri isə ev hovuzlarına marağı artırıb.

## Aquaparklar sevilən istirahət məkanlarıdır



**M**üasir dünyada yay fəslinin sevilən istirahət məkanlarından biri də aquaparklardır. Onların əsas özəlliyi müxtəlif növ su attraksionları ilə təchiz edilmiş hovuzlardır. Belə əyləncəli mərkəzlərin yaranması XX əsrdən başlayır.

İlk su sürüşkəni Yeni Zelandiyada 1906-cı ildə keçirilən Beynəlxalq sərgidə nümayiş etdirilərkən meydana çıxıb. Təqdim edilən su kanalına bənzər attraksion xüsusi diqqət çəkib.

Belə ki, su kanalı üçün hazırlanmış qayığa minən insanlar kanalın axıb töküldüyü Viktoriya gölüne doğru sürüşüblər. Kanalın yerləşdiyi Yeni Zelandiyadakı park bağlandıqdan sonra bu ideya Herbert Sellner tərəfindən həyata keçirilib. O, 1923-cü ildə sürüşkənə bənzər bir attraksion hazırlayıb. Bu vasitə ilə insanlar əvvəlcə böyük bir yamacdan aşağı sürüşür, daha sonra trayektoriyaya uyğun olaraq su hövzələrinin arasından bitiş nöqtəsinə çatana qədər irəliləyiblər.

XX əsrin ortalarında əyləncə parklarının sayı artıb. Corc Milley adlı sahibkar da 1964-cü ildə San Dieqoda "Dəniz dünyası" nı (SeaWorld) açıb. Daha sonra sürüşkənlərlə maraqlanan Milley 1977-ci ildə Floridada yerləşən ilk aquaparkın əsasını qoyub. Onun populyarlaşması ABŞ, Meksika və Braziliyada yeni aquaparkların açılmasına səbəb olub. Sonrakı illərdə sürüşkənlər təkmilləşdirilərək yeniləri ilə əvəzlənib. Onlar insan tutumuna, hündürliyinə, sürətinə görə bir-birindən fərqlənib.

Aquaparkların yalnız yay fəslinin əyləncəsi qalmaması üçün qapalı növləri də meydana çıxıb. Dünyada ilk qapalı aquapark İsveçdə tikilib. 1970-ci ildə Maks Anton Hoeffter tərəfindən əsas qoyulan məkan hazırda Avropanın ən yaxşı sürüşkənlərinə, dalğa hovuzuna, uşaq su meydançasına və bütün il boyu istifadə oluna bilən açıq hovuzlarına sahibdir. Bu gün aquaparklara demək olar ki, hər yerdə rast gəlmək mümkündür.

## Krem günəşdən qoruyan ən yaxşı vasitədir

**Q**ədim dövrlərdə insanlar dərilərini günəş şüasından qorumaq üçün fərqli üsullardan istifadə edib, onları sınayıblar. Məsələn, qədim yunanlar günəşdən qorunmaq üçün zeytun yağından istifadə ediblər. Açıq dəri rəngini qaralmış dəridən daha cazibədar sayan qədim misirlilər isə günəşdən qorunmaq üçün düyü kəpəyi, jəmin və lupin ekstraktlarından istifadə ediblər.

Günəşdən qoruyan krem günümüzdə gələn versiyasının icadı isə 1930-cu illərdə tələbə olan, əslən isveçrəli Franz Qreyterin adı ilə bağlıdır. O, Piz Buin dağında qalxarkən günəşdən qorunmaq üçün krem hazırlamaq ideyası ilə yola çıxıb və təşəbbüsünü gerçəkləşdirib. 1938-ci ildə F.Qreyter öz formulası əsasında krem hazırlayıb və bu fikri ona verən dağın şərafinə məhəllə "Piz Buin" adlandırılıb. Eyni zamanda kimyaçı 1962-ci ildə bu gün də istifadə olunan və olduqca zəruri hal kimi qiymətləndirilən "Günəşdən Qoruma Faktoru" nun (SPF) miqdarlarını da müəyyənləşdirib.

Qreyterdən sonra 1944-cü ildə Floridadan olan eczacı Benjamin Qrin də günəşdən qorunmaq üçün qarışım hazırlayıb. İkinci Dünya müharibəsi zamanı aviator kimi xidmət edən B.Qrin 1944-cü ildə tez-tez Sakit Okeanın suları üzərində reydlərə getməli olubmuş. Bu zaman bütün pilotlar şiddətli günəş yanığına məruz qalırmışlar. O, dərinin günəşdən qorunmaq üçün kakao yağı və qırmızı yağ qarışımından istifadə edərək məhlul hazırlayıb. Bəzi fərziyyələrə görə isə Qrin bu qırmızı jelye bənzər maddəni İkinci Dünya müharibəsindən əvvəl, 1940-cü illərin əvvəllərində evində sobada bişirərək hasil edib.



Sonrakı vaxtlarda eczacı Qrin daha effektiv günəş kremi yaratmaq üçün bir sıra eksperimentlər aparıb. O, müharibədən vətəne qayıdanda "Red Vet Pet" adlandırıldığı məhlulun düsturuna kakao yağı və kokos yağı əlavə edib, onu jəmin otri ilə zənginləşdirərək daha da təkmilləşdirib. Daha sonra ixtiraçı bu unikal reseptlə günəş kremlərinin satışına başlayıb. O, "Coppertone" adlı şirkətə quraraq məhsullarını da bu brend adı ilə bazara çıxarıb. Qısa zamanda olduqca məşhurlaşan krem günəş altında hər kəsin lazımı vasitəsinə çevrilib.

Aydan XƏLİLOVA,  
"Azərbaycan"



## "Samsung"un yeni məhsulları

"Samsung" şirkəti qatlana bilən yeni smartfonları ("Galaxy Z Fold 4" və "Galaxy Z Flip 4") ilə yanaşı, "Galaxy Watch 5" smart saat seriyasını və naqilsiz "Galaxy Buds 2 Pro" qulaqcıqlarını təqdim edib.

"Galaxy Watch 5" smart saat seriyası 3 model daxildir: 40 və 44 millimetr ölçüyə sahib "Galaxy Watch 5" və 45 millimetr ölçüyə sahib "Galaxy Watch 5 Pro". Smart saatlar "Google"un "Wear OS" əməliyyat sisteminin ən son versiyası vasitəsilə çalışır, istifadəçinin fiziki aktivliyini daha dəqiq şəkildə izləyir və əvvəlki "Galaxy Watch" modellərindən fərqli olaraq bir dəfə şarj olunduqdan sonra daha çox çalışa bilərlər.

"Galaxy Watch 5" seriyasına daxil olan saatlar istifadəçi səhhətinin müəyyən göstəricilərini ölçən 3 ayrı-ayrı sensoru özündə birləşdirən "Samsung BioActive Sensor" adlı modul ilə təchiz olunub. Bu modul özündə qandakı oksigen miqdarını, ürək döyüntülərinin tezliklərini və stres səviyyəsini ölçən 3 müxtəlif sensoru birləşdirir. Onun ölçü dəqiqliyi əvvəlki "Galaxy Watch" modellərindən fərqli olaraq daha yüksəkdir. Bu smart saatlar, həmçinin elektrokardiografiyanı reallaşdırır və qan təzyiqinin monitorinqini apara bilərlər. Yeni smart saatla-



rın maraqlı özəlliklərindən biri də onların yuxu zamanı istifadəçinin xorultusunu təyin edə bilmələridir.

"Galaxy Watch 5" modelləri iki versiyada təqdim olunur. Onlardan biri 40 mm, digəri isə 44 mm ölçüyə sahibdir. Sözügedən smart saatlar 2 nüvəli "Exynos W920" prosessoru, 1.5 GB RAM və 16 GB daxili yaddaş həcmi ilə təchiz olunub. Bütün modellərdə yaqutdan hazırlanmış şüşə materialdan istifadə edilib. "Galaxy Watch 5" modellərinin gövdələri gücləndirilmiş alüminiumdan hazırlanmışdır, "Galaxy Watch 5 Pro" nun gövdəsi titandan hazırlanıb. Hər 3 model sudan və tozdan qorunur. 40 mm ölçüyə sahib model 5284 mAh, 44 mm ölçüyə sahib 5410 mAh, 45 mm ölçüyə sahib saat isə 590 mAh enerji tutumlu batareyaya malikdir.

Adi modellər 40 saat ərzində, "Pro" model isə 80 saat ərzində çalışa bilər.

Bundan əlavə, "Samsung" qeyd edib ki, "Pro" modeldə sürətli şarj texnologiyası var. Bunun sayəsində o, 45 faiz enerjini 30 dəqiqə ərzində yığa bilər. "Pro" nun daha bir fərqləndirici tərəfi isə odur ki, o, insan bədəninin temperaturunu ölçə bilər və ona GPS modul inteqrasiya edilib. "Galaxy Watch 5 smart saatları" 26 avqustda satışa çıxarılacaq.

Naqilsiz "Galaxy Buds 2 Pro" qulaqcıqları əvvəlki "Galaxy Buds Pro" dan fərqli olaraq daha kompakt ölçüyə sahibdirlər, səsini kinematografik həcmdə səsləndirilməsini təmin edirlər və 29 saat ərzində çalışa bilərlər. Təkmilləşdirilmiş erqonomik formaları sayəsində qulaqcıqlar istifadəçinin qulağından düşmür. "Galaxy Buds 2 Pro" nun 24 bitlik səs dəstəyinə sahib olması səsini daha geniş dinamik diapazonda təqdim etməsinə və 360 dərəcəlik məkan səslənməsini təmin edir. Bu hər iki funksiyaya yalnız "Galaxy" seriyasına daxil olan smartfon və ya planşet modelləri ilə bəzəyən zaman işə düşür.

Əvvəlki "Galaxy Buds Pro" da olduğu kimi, "Galaxy Buds 2 Pro" modelində də ətraf səs-küyün aktiv boğulması və şəffaf funksiyası mövcuddur. Qulaqcıqlar müxtəlif cihazlara "Bluetooth 5.2" texnologiyası vasitəsilə qoşulur. Ətraf səs-küyün aktiv boğulması funksiyası deaktiv olduğu halda "Galaxy Buds 2 Pro" 8 saat, aktiv olduğu halda isə 5 saat çalışır.

## "BMW"nin yeni elektromobili



Almaniyanın "BMW" şirkəti elektrikli "i4 eDrive35 2023" avtomobilini təqdim edib. Avtomobil 2023-cü ilin birinci rübündə satışa çıxarılacaq.

"i4" elektromobil seriyasına daxil olan bu model 66 kilovatt/saat batareyaya həcmi-

və 281 at gücündə olan mühərrikə malikdir. Mühərrikin maksimal fırlanma anı 400 Nm (Nyuton metr) təşkil edir. "i4" elektromobili saatda 100 kilometr sürəti 5,8 saniyəyə yığır və bir dəfə şarj olunduqdan sonra 418 kilometr yol qət edə bilər.

Elektromobilin batareyası sürətli şarj texnologiyasını dəstəkləyir. Bunun sayəsində elektromobilin 10 faiz enerjisini 80 faizə yüksəltmək üçün sadəcə 30 dəqiqə vaxt lazım olur. Yeni "i4 eDrive35" in daxili interyeri özündə 12.3 və 14.9 düym ölçülü ekranları birləşdirir. Bununla yanaşı, yeni modeldə "iDrive 8" adlı əyləncə və informasiya sistemi də mövcuddur. Elektromobilin sahib olduğu əməliyyat sisteminin yenilənmə prosesi isə naqilsiz şəkildə vasitəsilə həyata keçirilir.

## "OnePlus" qulaqcıqları

"OnePlus" şirkəti naqilsiz "Nord Buds CE" qulaqcıqları ətrafdan gələn səsni boğulması funksiyası və naqilsiz şarj texnologiyasının dəstəyi ilə diqqətə cəlb edir.

Yeni məhsul titan materialdan hazırlanmış diafraqmaya sahib 13.4 millimetrik səsgücləndirici drayverlər ilə təchiz olunub. Həmin drayverlər güclü başları təmin edirlər. Smartfona qoşulmaq üçün "Bluetooth 5.2" texnologiyasından istifadə olunur.

"OnePlus" smartfonları ilə çalışan qulaqcıqlar oyun rejiminin aktivləşdirilməsi zamanı sənqal qəbul etmə müddəti 94 millisaniyə düşür.

Telefon zəngləri zamanı ətraf səs-küyün süni zəka əsaslı boğulması funksiyası işə



düşür. Cihaz bir dəfə şarj olunduqdan sonra fasiləsiz olaraq 4.5 saat çalışır. Şarj klavşu ilə birlikdə qulaqcıqların ümumi çalışma müddəti isə 20 saata yüksəlir.

## "Ağıllı" eynək

İki ildən artıqdır "Xiaomi" şirkətinin üzərində çalışdığı "Mijia Glasses Camera" smart eynəyi artıq kütləvi istehsalə və satışlara hazırdır. Görünüşçü böyük ölçüyə sahib cihazın çəkisi 100 qramdır. Onun şüşələrinin kənarlarında kameralar yerləşir.



"Mijia Glasses Camera" "Qualcomm" prosessoru, 3 GB RAM və 32 GB daxili yaddaş həcmi ilə təchiz olunub. Eynəyin smartfonla sinxronlaşdırılması üçün "Wi-Fi" modul və "Bluetooth 5.0" texnologiyası var. O, özündə "Sony" istehsalı olan micro-OLED ekranı birləşdirir. Bunun sayəsində istifadəçi hətta gəməli havada da ekrandakı məlumatları tam aydın şəkildə görə bilər. 50 meqapiksellik əsas və 8 meqapiksellik periskop kamerası optik stabilizasiya sistemi ilə birlikdə 5 qat optik və 15 qat rəqəmsal "zoom" u təmin edir.

"Ağıllı" eynək bir dəfə şarj olunduqdan sonra 100 dəqiqə videoqeydəalma rejimində çalışır. 10 vatt gücündə olan maqnit şarj sistemi vasitəsilə eynək 80 faiz enerjini 30 dəqiqə ərzində yığır. O, həmçinin müxtəlif xalqların dillərindən tərcümə də edə bilər.

## Eyni anda 5 hesab

"Meta" şirkəti Feysbuk istifadəçilərinə eyni zamanda bir neçə hesaba sahib olmağa imkan verəcək funksiyaya üzərində çalışır.

Yeni funksiyanın testində iştirak edərkən istifadəçilər əsas hesablarına bağlı 4 əlavə istifadəçi hesabı yarada bilərlər. Onları müxtəlif məqsədlər üçün istifadə etmək mümkün olacaq. Məsələn, birinci hesabı dostlarla ünsiyyət, ikinci iş əməkdaşları ilə əlaqə, digərlərini isə müxtəlif qruplar və bloqların izlənməsi üçün istifadə edə bilərlər. İstifadəçi istədiyi zaman bir neçə kliklə lazımı istifadəçi hesabına keçə bilər. İstifadəçilərin Feysbukdan bildirilib ki, yeni funksiyaya istifadəçinin digər hesablarında baş verəcək hansısa qayda pozuntuları əsas



hesabı da əhatə edəcək. Bu da öz növbəsində "Feysbuk" daxilində bir neçə hesabdan sui-istifadə hallarının qarşısını alacaq. Əgər hər hansı bir istifadəçi əlavə hesablarından platformanın qaydalarını pozsa, sosial şəbəkənin təhlükəsizlik sistemi həmin profilin təyin edərək müvafiq tədbirlər görəcək ki, buna əsas hesabı da bağlamaq daxildir.

## Sərinləşdirici bel çantası



"Xiaomi" şirkəti "Korin Zero" adlı bel çantasını təqdim edib. Onun smartfon və digər cihazların şarj olunması üçün nəzərdə tutulmuş xarici USB girişi var.

Lakin bel çantasının əsas özəlliyi onun soyutma sistemini sahib olmasıdır. Soyutma sistemini iki şəkildə istifadə etmək mümkündür. Çantanın daxilində fırlanma sürəti dəqiqədə 3500 dövr təşkil edən por mövcuddur. Bu xüsusi konstruksiya sayəsində

soyuq hava kütləsi xüsusi kanallar üzrə istifadəçinin belində bərabər şəkildə paylanır. Bu üsulla çanta istifadəçini isti hava şəraitində sərinlədir. Bu soyutma sistemi şarj edilmiş batareyaya və ya "powerbank" la işə düşür. Həmçinin çantadan noutbukun soyudulması üçün altlıq kimi də istifadə etmək mümkündür. 16 litr həcmə malik bel çantasına 15.6 düym ölçülü noutbuk rahatlıqla yerləşir.

Xarici tərəfdən o, sudan qorunan xüsusi örtük ilə əhatə edilib. Çantanın kənar hissələrində isə işığı əks etdirən elementlər mövcuddur. Bununla çantaya istifadəçini qarantılıqda görmək mümkündür. Çantanın ağırlığı 1.6 kq təşkil edir.

Ülkər XASPOLADOVA,  
"Azərbaycan"





Şəhidin valideynləri hər zaman dövlət qayğısını hiss etdiklərini bildiriblər



Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyinin sədri Vüqar Behbudov Şirvanda agentlik tərəfindən evdə sosial-mişət xidməti göstərilən tənha ahlilər-ər-arvadla görüşüb.

Agentliyin İctimaiyyətlə əlaqələr və kommunikasiya şöbəsinə AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Birinci Qarabağ müharibəsinin şəhidi, leytenant Aqşin Səmədovun valideynləri Solmaz və İncilab Səmədovların digər övladı da dünyasını dəyişib. Artıq beş aydır ki, onlara agentliyin sosial xidmətçisi tərəfindən səyyar sosial-mişət xidməti göstərilir.

Aילו ilə həmsöhbət olan V.Behbudov onların sosial vəziyyəti ilə maraqlanıb. Uzun illər neftçi kimi çalışan ahılların bundan sonra da dövlətin diqqət və qayğısı ilə əhatə olunacağı bildirilib.

Görüş zamanı şəhidin xatirəsi yad edilib. Onun vətənpərvərliyi və torpaqlarımızın müdafiəsi zamanı göstərdiyi şücaətdən bəhs edilib. Şəhidin valideynləri hər zaman dövlət qayğısını hiss etdiklərini bildiriblər.

Qeyd edək ki, agentlik tərəfindən göstərilən sosial xidmətlərdən biri olan - evdə (səyyar) sosial-mişət xidməti üçün əmək qabiliyyəti qohumları və ya qanuni nümayəndələri ilə eyni yaşayış məntəqəsində yaşamayan tənha ahıllar, ahlilər-ər-arvadlar və əhliyyəli olan şəxslər müraciət edə bilərlər.

Şirvanda şəhid gizir Emil Hübətovun ailəsi ziyarət olunub



Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Vüqar Behbudov Şirvan şəhərində yaşayan şəhid Emil Hübətovun ailəsi ilə görüşüb və onların sosial vəziyyəti ilə maraqlanıb.

Agentliyin İctimaiyyətlə əlaqələr və kommunikasiya şöbəsinə AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, görüşdə Füzulinin azad olunması uğrunda gedən döyüşlərdə şəhidlik zirvəsinə ucalan gizirin vətənpərvərliyindən bəhs olunub, onun əziz xatirəsinin hər birimizin qəlbində əbədi yaşayacağı vurğulanıb.

Agentliyin İdarə Heyətinin sədri şəhid ailəsinin qayğı və ehtiyacları ilə maraqlanıb, ailənin yaşayışının bundan sonra da daim diqqətdə saxlanılacağını qeyd edib.

Qeyd edək ki, şəhid E.Hübətov torpaqlarımızın azad olunması uğrunda böyük şücaət göstərmiş "Vətən uğrunda", "Füzulinin azad olunmasına görə" və "İgidliyi görə" medalları ilə təltif olunub. Şirvanda Şəhidlər xiyabanında dəfn edilib.

## "Azpetrol" şirkəti sayca 94-cü yanacaqdoldurma məntəqəsini Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində istismara verdi



Azərbaycanda ən böyük yanacaq-doldurma şəbəkəsinə malik olan "Azpetrol" şirkəti strateji inkişaf planına uyğun olaraq, işğaldan azad edilmiş Qarabağ torpağında ilk yanacaqdoldurma məntəqəsini avqustun 18-də istismara verdi.

Sayca 94-cü və ilk səyyar (modul) tipli yanacaqdoldurma məntəqəsi Zəngilan rayonunun Ağalı kəndi ərazisində yerləşir.

Yeni yanacaqdoldurma məntəqəsində AI-92, AI-95 və dizel yanacaq növlərinin satışı həyata keçirilir. Bununla da "Azpetrol" şirkəti Qarabağ ərazisində 5 yeni iş yerinin açılmasını təmin etdi.

Yanacaqdoldurma məntəqəsinin açılışında "Azpetrol" şirkətinin baş direktoru Ceyhan Məmmədov, şirkətin əməkdaşları və Prezidentin Zəngilan rayonunda xüsusi nümayəndəliyinin əməkdaşları iştirak ediblər.

"Azpetrol" şirkətinin ilk yanacaqdoldurma məntəqəsi - "Spartak" 1997-ci il

iyulun 15-də Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, Moskva prospekti, 1013-cü məhəllədə açılıb. "Azpetrol" şirkətinin hazırda ölkəmizin əksər iqtisadi zonalarında ümumilikdə 94 yanacaqdoldurma məntəqəsi, 2 maye qazdoldurma (propan-butan) məntəqəsi, ictimai nəqliyyatda sərnişindəşməyə xidmət edən respublikada ən müasir standartlara cavab verən 1 sızılımsız təbii qaz (CNG) terminalı, yanacaq məhsullarının saxlanması üçün 3 neft bazası, yanacaqdaşayan maşınlar üçün avtopaza, yanacağın yanacaqdoldurma məntəqələrinə fasiləsiz daşınmasını təmin etmək üçün 100 yanacaq daşıyan avtomobili, minik maşınları üçün avtosahəsi mövcuddur. Fəaliyyət göstərən yanacaqdoldurma məntəqələrində 4 sızılımsız təbii qazdoldurma postu, 3 maye qazdoldurma postu və 17 elektromobillərin enerji ilə doldurulma postu, 8 motel, eyni zamanda müxtəlif xidmətlərin göstərilməsi üçün əksər məntəqələrdə işə obyektləri (kafe, avtoyuma, market) fəaliyyət göstərir.

### B İ L D İ R İ Ş

"Azərereji" ASC-nin "Cənub" Elektrik Stansiyasının 330 kV-luq paylayıcı qurğusunda 1 ədəd yuvanın quraşdırılması işlərinin satın alınması məqsədilə 8 iyul 2022-ci il tarixdə elan edilmiş açıq tenderdə iştirak etmiş iddiaçıların sayı üçdən az olduğundan "Dövlət satınalmaları haqqında" qanunun 11.1. maddəsinə əsasən, tender baş tutmamış hesab olunmuş və davamından imtina edilmişdir.

Tender komissiyası

### B İ L D İ R İ Ş

"Azərereji" ASC-nin 330/220/110/10 kV-luq "Qəbu" Yarımstansiyasında və 330/220/110/10 kV-luq "Yaşma" Yarımstansiyasında 220 kV-luq açıq paylayıcı qurğusunun hərsində 1 ədəd yuvanın quraşdırılması işlərinin satın alınması məqsədilə 4 fevral 2022-ci il tarixdə elan edilmiş açıq tenderdə iştirak etmiş iddiaçıların sayı üçdən az olduğundan "Dövlət satınalmaları haqqında" qanunun 11.1. maddəsinə əsasən, tender baş tutmamış hesab olunmuş və davamından imtina edilmişdir.

Tender komissiyası

## OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ!

"Azərbaycan" qəzetinə 2022-ci il üçün abunə yazılışı kampaniyası davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçıyı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

**1 illik - 124,80** (yüz iyirmi dörd manat səksən qəpik) manat  
**6 aylıq - 62,40** (altmış iki manat qırx qəpik) manat  
**3 aylıq - 31,20** (otuz bir manat iyirmi qəpik) manat

**Hörmətli oxucular!**  
 Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, (012) 539-59-33 nömrəli telefona zəng vura bilərsiniz.

## Lənkəran Dövlət Universiteti açıq tender elan edir

Tender 1 LOT üzrə keçirilir: **Dəftərxana və təsərrüfat mallarının satın alınması**  
 Tender iştirakçıları <https://www.etender.gov.az> dövlət satınalmaları vahid internet Portalına (Portal) elektron imzaları vasitəsilə daxil olmaqla tender haqqında ətraflı məlumatı əldə edə bilərlər.

Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar. İxtisas uyğunluğunun müəyyənləşdirilməsində analoji işlərdə təcrübəsi, maliyyə vəziyyəti, müqavilənin vaxtında yerinə yetirilməsi üçün zəruri potensial meyarlarına üstünlük verilməkdir.

İştirak haqqının ödənilməsi yalnız "ASAN ödəniş" vasitəsilə həyata keçirilə bilər. Portal üzərindən müsabiqəyə daxil olduqdan sonra "ASAN ödəniş"et" düyməsini sıxaraq aidiyyətli keçid vasitəsilə ödəniş etdikdən sonra müsabiqədə iştirak etmək olar.

**İştirak haqqı -150,00 (bir yüz əlli) AZN**  
 İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:  
 1. İddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri (Sənədin əsl nüsxəsi və PDF formatında yerləşdirilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir);

2. Tender təklifi (təkliflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 45 bank günü qüvvədə olmalıdır);

3. Tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (tender təklifinin təminatının qüvvədə olma müddəti tender təklifinin qüvvədə olma müddətindən 30 bank günü çox olmalıdır);

4. Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərinin, habelə son bir il ərzində (fəaliyyəti davam etdiyi müddət nəzərə alınmadan) vergidəyicisinin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrinin yerinə yetirilməsi hallarının mövcud olmaması (Arayış 2022-ci ilin avqust-sentyabr ayları ərzində verilmiş olmalıdır və məlgöndərənin öz öhdəliklərini yerinə yetirmək üçün potensial imkana malik olmasını təsdiq etməlidir, həmçinin arayışı verən orqan tərəfindən və ya notarial qaydada təsdiq olunmalıdır);

5. İddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti (2021-ci il üzrə);

6. İddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı (sənədin əsl nüsxəsi və PDF formatında yerləşdirilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir). Bank arayışı 2022-ci ilin avqust-sentyabr ayları ərzində verilmiş olmalıdır;

7. Satınalma müqaviləsinin icrasını təmin etmək üçün müvafiq sahədə peşkarlığının, təcrübəsinin, texniki imkanlarının, işçi qüvvəsinin, idarəetmə sərəfşisinin, etibarlılığının olması (İddiaçıların tərəfindən müvafiq sahədə peşkarlığının, təcrübəsinin və ixtisaslı kadr imkanlarının mövcudluğu barədə təsdiqediciləri sənədlər təqdim edilməlidir (bütçə və ya fərdi sahibkarlarla müqavilələrin surətləri, layihənin həyata keçirilməsində iştirak edəcək işçilərin CV və mövcud sertifikatları);

8. Satınalma müqaviləsinin bağlanmaq şəhətiyyətinin olması; Məlgöndərənin (podratçının) kommersiya qurumunun dövlət reyestrindən çıxarışın və vergi uçotunda olduğunu təsdiq edən sənədin surəti (sənədin notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir);

9. Mikro, kiçik və orta sahibkarlıq meyarlarına uyğun olması barədə məlumat (Dövlət Statistika Komitəsinin alınmalıdır. Sənədin əsl nüsxəsi və PDF formatında yerləşdirilməlidir. Əgər sənəd elektron formada alınsa, notarial təsdiq edilməsi mütləqdir);

10. Öz əmlakından sərbəst və məhdudiyətsiz istifadə etmək imkanı, habelə ödəmə qabiliyyəti olması; Məlgöndərənin (podratçı) uçotda olduğu vergi orqanından alr. (Əgər sənəd elektron formada alınsa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir). Arayış 2022-ci ilin avqust-sentyabr ayları ərzində verilmiş olmalıdır;

11. Miqflis elan olunmaması, əmlak üzərinə həbs qoyulmaması, ödənişə yönəlməmiş girovun olmaması, məhkəmənin qərarı ilə kommersiya fəaliyyəti dayandırılmış şüax olmaması; Məlgöndərənin (podratçı) uçotda olduğu vergi orqanından alr. (Əgər sənəd elektron formada alınsa, notarial qaydada təsdiq edilməsi mütləqdir). Arayış 2022-ci ilin avqust-sentyabr ayları ərzində verilmiş olmalıdır;

12. Satınalma prosedurlarının başlanmasından əvvəlki 5 il ərzində özlərinin, habelə işlərini idarə edənlərin, qulluqçularının peşkar fəaliyyətləri, yaxud satınalma müqaviləsinin bağlanması üçün ixtisas göstəricilərini yanlış göstərmələri ilə əlaqədar cinayətə görə məhkum olunmaması, yaxud onların müvafiq peşə fəaliyyətləri ilə məşğul olmasında məhkəmə qərarında qadağan edilməməsi. Məhkəmə qərarında arayış (DİN və ya "ASAN xidmət" mərkəzlərindən);

13. Müvafiq sahibkarlıq fəaliyyəti növünün həyata keçirilməsi və ya müəyyən hərəkətlərin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq lisenziya və ya icazə;

14. Digər müvafiq sənədlər (Əsas sərətlər toplusunda müəyyən edilmiş müvafiq sənədlər).

Sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir).  
 Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir. İddiaçıların tenderə bağlı sualları portal vasitəsilə satınalma təşkilatına ünvanlaya bilərlər.

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) 09 sentyabr 2022-ci il saat 17:00-a qədər portal vasitəsilə təqdim etməlidirlər.

İddiaçıların təklifləri 20 sentyabr 2022-ci il saat 17:00-da açılacaqdır. İddiaçıların açılış notisi ilə portal vasitəsilə tanış ola bilərlər.

Qeyd: Tenderdə iştirak, tenderin qiymətləndirilməsi və digər bütün prosedurlar yalnız elektron qaydada portal vasitəsilə aparılır.

Tender komissiyası

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyi "Uşaqların dövlət uşaq müəssisələrinə düşməsinin qarşısının alınması və çətin həyat şəraitində olan uşaqların və ailələrin sosial xidmətlərə çıxışının təmin edilməsi məqsədi ilə günəzi mərkəzlərin xidmətinin göstərilməsi (Ağdam, Ağdaş, Astara, Balakən, Beyləqan, Bərdə, Cəlilabad, Daşkəsən, Füzuli, Gədəbəy, Gəncə, Goranboy, Hacıqabul, Xaçmaz, İmişli, Kürdəmir, Qazax, Qəbələ, Qobustan, Quba, Lerik, Lənkəran, Masallı, Naftalan, Neftçala, Oğuz, Saatlı, Salyan, Samux, Siyəzən, Şabran, Şəki, Şəmkir, Ucar, Yevlax, Zaqatala, Zərdab şəhər və rayonları üzrə)" və "Ahıllar üçün Günəzi qayğı mərkəzlərinin fəaliyyətinin təşkili" (Gəncə, Xaçmaz, Qazax, Qax şəhər və rayonları üzrə)" adlı təkrar müsabiqələr keçirir

Azərbaycan Respublikası Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyi "Uşaqların dövlət uşaq müəssisələrinə düşməsinin qarşısının alınması və çətin həyat şəraitində olan uşaqların və ailələrin sosial xidmətlərə çıxışının təmin edilməsi məqsədi ilə günəzi mərkəzlərin xidmətinin göstərilməsi (Ağdam, Ağdaş, Astara, Balakən, Beyləqan, Bərdə, Cəlilabad, Daşkəsən, Füzuli, Gədəbəy, Gəncə, Goranboy, Hacıqabul, Xaçmaz, İmişli, Kürdəmir, Qazax, Qəbələ, Qobustan, Quba, Lerik, Lənkəran, Masallı, Naftalan, Neftçala, Oğuz, Saatlı, Salyan, Samux, Siyəzən, Şabran, Şəki, Şəmkir, Ucar, Yevlax, Zaqatala, Zərdab şəhər və rayonları üzrə)" və "Ahıllar üçün Günəzi qayğı mərkəzlərinin fəaliyyətinin təşkili" (Gəncə, Xaçmaz, Qazax, Qax şəhər və rayonları üzrə)" adlı təkrar müsabiqələr keçirir.

Müsabiqədə qeyri-hökumət təşkilatları, hüquqi və fiziki şəxslər iştirak edə bilərlər. İştirak haqqı yoxdur. Maraqlanan təşkilatlar müsabiqənin əsas şərtlər toplusunu və texniki tapşırığı əldə etmək üçün nazirliyin tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyinə (Ünvan: Nərimanov rayonu, Ziya Bünyadov prospekti 1965, "Çinar Park" Biznes Mərkəzi, bina 1) yazılı müraciət edə bilərlər.

Müsabiqədə iştirak edən təşkilatların təklifləri 4 sentyabr 2022-ci il saat 17:00-dan gec olmayaraq agentliyə təqdim edilməlidir. Gecikdirilmiş təkliflər qəbul olunmayacaqdır.

Müsabiqə 2 sentyabr 2022-ci il saat 11:00-da agentliyin inzibati binasında keçiriləcəkdir.

Əlaqə telefonu: (012) 525-41-30 (daxili-5037)

Müsabiqə komissiyası

## «AZƏRBAYCAN» qəzetinin reklam xidməti

Qəzetin daim yenilənən rəsmi internet ünvanı:  
[www.azerbaijan-news.az](http://www.azerbaijan-news.az)

<p><b>BAŞ REDAKTOR</b></p> <p><b>Bəxtiyar SADIQOV</b></p>	<p><b>Ünvan</b></p> <p>AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə</p> <p>e-mail: secretary@azerbaijan-news.az az.reklam@mail.ru azerbaijan-news@mail.ru www.azerbaijan-news.az</p>	<p><b>Telefonlar</b></p> <p>Qəbul otağı - 539-68-71,                  Baş redaktor müavinləri - 538-86-86, 434-63-30, 539-72-39,                  Məsul katib - 539-43-23,                  Məsul katib müavinləri - 539-44-91,                  Parlament və siyaset şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00,                  İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,</p>	<p>Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 539-63-82, 432-37-68                  Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60                  İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,                  Fotolitrasiya şöbəsi - 538-84-73,                  Kompüter mərkəzi - 538-20-87,                  Mühasibatlıq - 539-59-33</p>	<p><b>Qeydiyyat nömrəsi 1</b></p> <p>"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb səhifələnməsi, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-də çap edilmişdir</p>	<p>Rəsmi sənəd və çıxışlarda sۆylünlənllərllərlə barabər, dərç üçün gōndərillən digər yazılardakı fikirlər dər Azərbaycan dōvlətlənin mōnəfeyinə uyğun gōlməlidir</p> <p>Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır</p>	<p><b>Gündəlik qəzet</b></p> <p><b>Tiraj 6355</b>  <b>Sifariş 2281</b>  <b>Qiyməti 40 qəpik</b></p>
---	---	---	--	--	---	---